

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

ตัดดา ลือชา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**ACADEMIC ADMINISTRATION FACTORS RELATING
TO THE IMPLEMENTATION OF QUALITY ASSURANCE OF SCHOOL
OF THE PHATTHALUNG PROVINCIAL OFFICE
OF THE NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION**

LADDA LUECHA

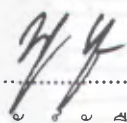
**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2015**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

ผู้วิจัย นางสาวลัดดา ลือชา

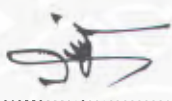
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

..... กรรมการ
(ดร.สมปอง รักษาธรรม)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

..... กรรมการ
(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

..... กรรมการ
(ดร.สมปอง รักษาธรรม)

..... กรรมการ
(ดร.ประยงค์ ชูรักษ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(ดร.สมปอง รักษาธรรม)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 4 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง
ผู้วิจัย	นางสาวลัดดา ลือชา
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.สมปอง รักษาธรรม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่หรือครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 8 คน และครูผู้สอน จำนวน 87 คน รวม 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทางบวกและอยู่ในระดับมากที่สุด

ABSTRACT

The Title	Academic Administration Factors Relating to the Implementation of Quality Assurance of School of the Phatthalung Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education
The Author	Ladda Luecha
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Dr.Noparat chaireung
Thesis Advisor	Dr.Sompong Ragsatham

The purposes of this research were 1) to study the administration of education. of the Phatthalung Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education. 2) to study the implementation of quality assurance within education; and 3) to identify factors associated with academic administration, operations, quality assurance in education. of the Phatthalung Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education. The sample were 8 administrator, 8 teacher staff responsible for internal quality assurance study 87 teachers and totaling 103. Data were collected by means of questionnaires and analyzed by using processed program computing to obtain percentage, frequency, mean, standard deviation and Pearson, s Product Moment Correlation Coefficient.

The research results revealed that :

1. Factors of Academic Administration of the Phatthalung Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education were at high level.
2. Implementation of Quality Education. of the Phatthalung Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education were at high level.
3. Factors academic administration is associated with the implementation of quality assurance within education. Under the Office of formal education and informal education Phatthalung. Level of statistical significance. 01 in a positive way and at the most.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข
ข้อบกพร่องอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
และอาจารย์ ดร.สมปอง รักษาธรรม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
อย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาตะกาญจน์ อาจารย์ประจำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ดร.อโนทัย ประสาน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช ดร.วันชัย วงศ์ศิลป์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจันดี นางสาวเยาวลักษณ์ เกียบวงศ์
รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลวัดมเหยงคณ์ และนายศุภชัย สกุกแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมือง ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และ
ให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุงทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการ
ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อนำผลไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณฝ่าย
ประสานงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่กรุณาอำนวยความสะดวก
ขอขอบคุณเพื่อนสมาชิกในห้อง สาขาการบริหารการศึกษารุ่น 2556ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ
ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยดี
ประโยชน์และความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ลัดดา ลือชา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ของการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	32
แนวคิดและหลักการการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	74
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	74
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	76
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	77
วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล.....	78
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	81
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	101
สรุป.....	101
อภิปรายผลการวิจัย.....	105
ข้อเสนอแนะ	115
บรรณานุกรม	119
ภาคผนวก	126
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	127
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	129
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	143
ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย	149
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	151
ภาคผนวก ฉ คำดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม	153
ประวัติผู้วิจัย.....	162

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ตามอัยยาศัยจังหวัดพัทลุง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษา 75
2	จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ..... 83
3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง 83
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง..... 84
5	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา. 84
6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัยยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน. 85
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัยยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านผู้บริหาร โดยรวมและรายข้อ 86
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัยยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้อ 87
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัยยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านงบประมาณและทรัพยากร โดยรวมและรายข้อ 88
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัยยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านชุมชน โดยรวมและรายข้อ 89
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัยยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยรวมและรายด้าน 90

ตารางที่

หน้า

12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ	91
13	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาดมอธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ	92
14	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาดมอธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำระบบบริหาร และสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ	93
15	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาดมอธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ	94
16	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาดมอธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ	95
17	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาดมอธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ	96
18	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาดมอธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมและรายข้อ.....	97

ตารางที่

หน้า

19	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมและรายข้อ.....	98
20	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการ กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	99

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของคนในชาติ ประเทศชาติจะพัฒนาก้าวหน้าไปได้ คนในชาติต้องได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ อันจะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า การศึกษาเปรียบเสมือนกุญแจที่จะนำไปสู่ประตูแห่งความสำเร็จในทุกด้าน ไม่ว่าจะ เป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง ปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร เกิดการแข่งขันในสังคมโลก จะทำให้แต่ละภูมิภาคมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในสังคมโลกและในสังคมไทย การศึกษามีบทบาทและสำคัญยิ่ง ที่จะต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่มุ่งเน้นให้คนไทย ได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่ม โอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ อย่างทั่วถึง มีคุณภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนและมีกรอบแนวทางการปฏิรูป การศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาการบริหารจัดการใหม่ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทย

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา อาจจะเกี่ยวข้อง ทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น การใช้เวลาในการดำเนินงานวิชาการและการให้ ความสำคัญของงานในสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการจะสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักในการ บริหารสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ จริยธรรมและ คุณสมบัติตามที่สังคมต้องการ ดังนั้นการที่สถานศึกษาจะทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้บริหาร สถานศึกษาได้เข้าถึงบทบาทและหน้าที่ของการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกระจาย

อำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้เกี่ยวข้อง ทุกคน ในสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ด้วยเหตุดังกล่าวสถานศึกษาจะต้องดำเนินงานให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวต้องอาศัยการดำเนินงานที่ถูกต้องเป็นระบบ บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีความตระหนัก มีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ มีความตั้งใจในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ งานวิชาการนับว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแนวปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำขององค์กรจะต้องวางแผนพัฒนา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย แผนงาน โครงการ และปฏิบัติตามแผน มีการประเมินผล เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินงานตามขอบข่ายภารกิจ การบริหารงานวิชาการ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และเสริมกิจกรรมต่างๆ ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา เช่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาอื่น และการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แม้ว่าสถานศึกษาทุกแห่งจะมีอำนาจเต็มในการจัดการศึกษา แต่การบริหารจัดการนั้นจะต้องให้ได้คุณภาพ และต้องมีหลักประกันให้กับผู้รับบริการว่า การจัดการศึกษาจะต้องได้คุณภาพตามที่กำหนด ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 47 กำหนดไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และในมาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (แนวทางการประกันคุณภาพภายใน กศน.อำเภอ /เขต ตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปี 2555, 1)

การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบการประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตหรือผลลัพธ์ ซึ่งต่างจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษา เมื่อสถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้ว จำเป็นต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นผลจากการประกันคุณภาพภายใน หรือเรียกว่ารายงานการประเมินตนเอง (SAR) เพื่อนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน (คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม พ.ศ. 2554 – 2558, 2555, 13)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 มาตรา 20 กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด และการมีส่วนร่วมของชุมชนและให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 ด้าน ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (แนวทางการประกันคุณภาพภายใน กศน.อำเภอ /เขต ตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปี 2555, 7)

ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมงานวิชาการ และงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามาตลอด มีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยการกำหนดกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยสนใจ คือปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จากการศึกษาแนวคิด ของนักการศึกษา พบแนวคิดของสเตียร์ส และพอร์เตอร์ (Steer & Porter, 1983, 20-23) ที่กล่าวว่าในการทำงาน

ขององค์กร เพื่อไปสู่เป้าประสงค์นั้นจะขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายประการ ตัวแปรที่สำคัญประการหนึ่งคือ เรื่องลักษณะสภาพแวดล้อมในการทำงานมีผลต่อความสำเร็จของงานจึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมาศึกษาประกอบกับการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยแวดล้อม 4 ด้านคือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากร ปัจจัยด้านชุมชนตามแนวทางของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ว่ามีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับใด และสัมพันธ์กันในทิศทางใด ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปวางแผนปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และเสนอผลการวิจัยต่อผู้มีอำนาจที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาในระดับเหนือขึ้นไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวคิดของ สเตียร์ส และพอร์เตอร์ (Steer & Porter, 1983, 20-23) ที่กล่าวถึงตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงานให้สำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ จะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ 4 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 1.3 ปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากร
- 1.4 ปัจจัยด้านชุมชน

2. แนวคิด การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจได้ว่าสถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐาน โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะต่างๆ ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคมตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ด้าน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร แนวทางการประกันคุณภาพภายใน กศน.อำเภอ/เขต ตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 2555 (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2555, 7)

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ

2.4 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.5 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

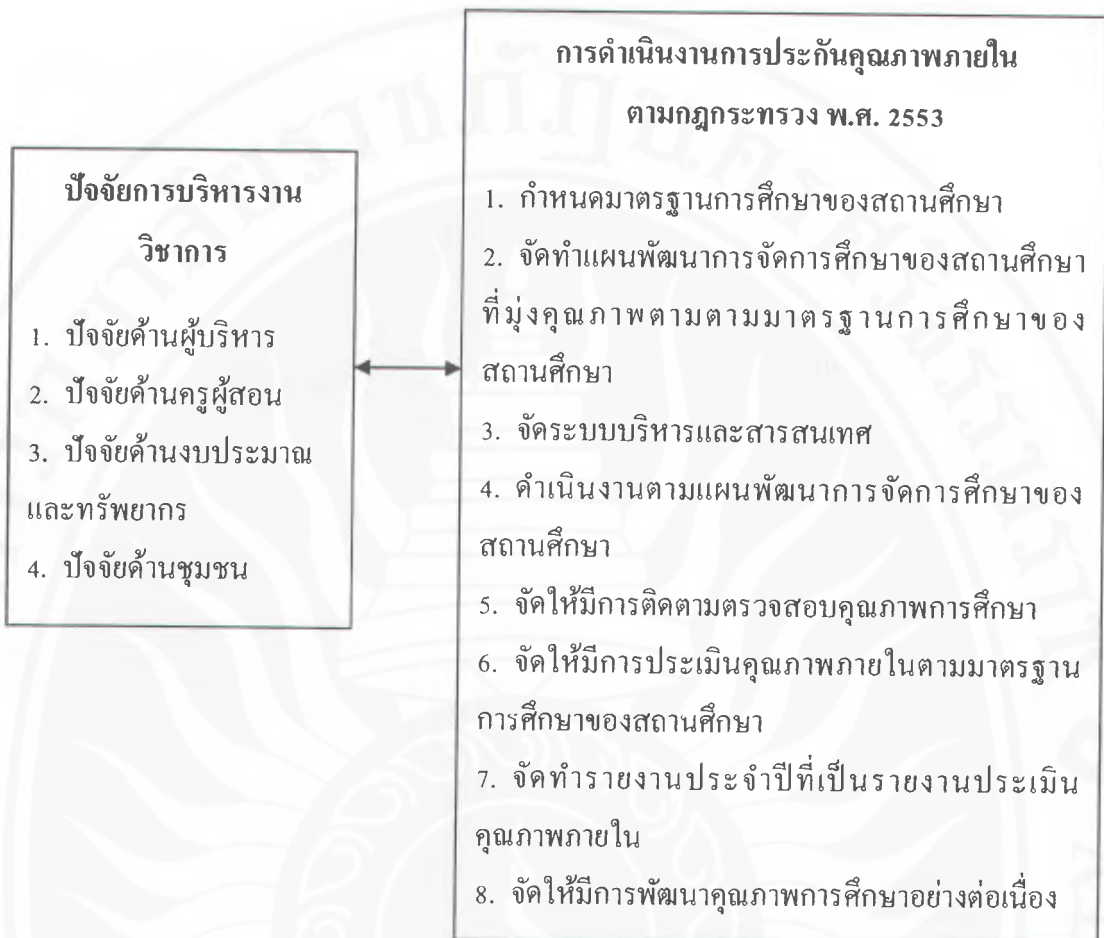
2.6 จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.7 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

2.8 จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาขอบข่ายทฤษฎีเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ โดยปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีของ สเตียร์ส และพอเทอร์ (Steers & Porter, 1983, 20-23) โดยผู้วิจัยได้เลือกประเด็นที่สนใจมา 4 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากร และปัจจัยด้านชุมชน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง 8 ด้าน คือ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ กกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง มีความสัมพันธ์กัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์ กกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ซึ่งแบ่งเป็นขอบเขตเนื้อหาด้าน ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ โดยนำหลักทฤษฎีของ สเตียร์ส์ และพอร์เตอร์ (Steer & Porter, 1983, 20-23)

4 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณและทรัพยากร และด้านชุมชน และขอบเขตเนื้อหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยยึดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 ด้าน คือ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ขอบเขตด้านประชากร

1. ประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่หรือครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง 11 แห่ง แบ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 11 คน เจ้าหน้าที่หรือครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน จำนวน 11 คน และครูผู้สอนจำนวน 118 คน รวมทั้งสิ้น 140 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่ หรือครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 8 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง จำนวน 87 คน รวมทั้งสิ้น 103 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำแนกตามเกณฑ์ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 608)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรระดับปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย
 - 1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร
 - 1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน
 - 1.3 ปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากร
 - 1.4 ปัจจัยด้านชุมชน
2. ตัวแปรระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย
 - 2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

- 2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.3 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2.4 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.5 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 2.6 จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.7 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 2.8 จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บัณฑิต หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานวิชาการประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณและทรัพยากร และด้านชุมชน
2. บัณฑิตการบริการงานวิชาการ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริการงานวิชาการในสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณและทรัพยากร และด้านชุมชน
 - 2.1 บัณฑิตด้านผู้บริหาร หมายถึง สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีคุณธรรมจริยธรรม การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมการเป็นผู้อำนวยความสะดวก การประสานความสัมพันธ์ การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร การสร้างแรงจูงใจ การประเมินผล การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมเทคโนโลยี
 - 2.2 บัณฑิตด้านครูผู้สอน หมายถึง สภาพการดำเนินงานของครูผู้สอน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีทักษะในการจัดกิจกรรมการสอน การผลิตสื่อ การใช้สื่อ การจัดสภาพแวดล้อม การวัดผลประเมินผล
 - 2.3 บัณฑิตด้านงบประมาณและทรัพยากร หมายถึง ความเพียงพอความเหมาะสมในการบริหารเงินงบประมาณของสถานศึกษา เงินนอกงบประมาณ สอดคล้องกับผลผลิต การใช้จ่ายในการบริหารงานวิชาการ ในการนำมาจัดสรร จัดทำวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน คู่มือครู เอกสาร หนังสือประกอบการเรียนการสอน และคั่นคว่าอย่างเพียงพอ

2.4 ปัจจัยด้านชุมชน หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริม สนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ความร่วมมือ สนับสนุนการจัดการศึกษา การติดตามผลการเรียน การใช้ แหล่งเรียนรู้ และบุคลากรเป็นต้น

3. ปัจจัยที่สัมพันธ์ หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมที่สัมพันธ์กับสภาพที่พึงประสงค์ในการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ระดับการดำเนินงาน ในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับโดยยึดกรอบแนวคิด ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ใช้แนว ปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

4.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึง ประสงค์และเป็นเป้าหมายที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับ การส่งเสริมกำกับ ดูแล ตรวจสอบและประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

4.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง แนวปฏิบัติที่ สถานศึกษากำหนดไว้ล่วงหน้าในการปฏิบัติงานและกิจกรรมต่างๆ

4.3 ระบบสารสนเทศ หมายถึง การจัดทำข้อมูลข่าวสารให้สามารถใช้ได้สะดวก รวดเร็วและเชื่อถือได้

4.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การ ปฏิบัติงานและกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาตามเวลาที่กำหนด

4.5 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การตรวจสอบ และติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

4.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อรรถศาสตร์จังหวัดพัทลุง

4.7 การจัดทำรายงานประจำปี หมายถึง การจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพ ภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

4.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง หมายถึง สถานศึกษา จะต้องพัฒนาเพื่อรองรับการประเมินจากองค์กรภายนอกทุกๆ 5 ปี

5. สถานศึกษา หมายถึง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์จังหวัดพัทลุง

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ
7. เจ้าหน้าที่หรือครู หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา
8. ผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ที่ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการ สอนนักศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสำหรับสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาใช้วางแผนปรับปรุง และ พัฒนางานวิชาการในสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ไว้ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. ได้แนวทางให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุงได้ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาสถานศึกษา เข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

- 1.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
- 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
- 1.4 บทบาทหน้าที่และกระบวนการบริหารงานวิชาการ
- 1.5 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
- 1.6 ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

- 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.2 ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.3 หลักประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 2.4 หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 2.5 แนวการดำเนินงานตามขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.6 การประเมินภายในสถานศึกษา
- 2.7 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.8 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง

พ.ศ. 2553

- 2.9 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

พ.ศ. 2553

3. แนวคิดและหลักการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- 3.1 การศึกษานอกระบบ
 - 3.1.1 ความหมายการจัดการศึกษานอกระบบ

- 3.1.2 แนวคิดการจัดการศึกษานอกระบบ
- 3.1.3 หลักการการจัดการศึกษานอกระบบ
- 3.2 การศึกษาตามอัธยาศัย
 - 3.2.1 ความหมายการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
 - 3.2.2 แนวคิดการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
 - 3.2.3 หลักการการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
- 3.3 พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551
- 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะได้อาศัยความรู้ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์ทั้งหลาย มาดำเนินการบริหารในโรงเรียนให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการศึกษา เป็นคนดีมีคุณภาพ ตามที่สังคมในชาติต้องการ การบริหารงานวิชาการจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียน การบริหารงานวิชาการมีความหมายและขอบข่ายกว้างขวางมาก ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

สิริจิต หอจันทิก (2550, 16) ได้ให้ความหมายว่า งานวิชาการเป็นหัวใจหลักในการบริหารสถานศึกษา เพราะงานวิชาการนั้น รวมไปถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา งานวิชาการเป็นตัวกำหนดหรือตัวที่จะทำการจัดงานของโรงเรียนเพื่อทำให้การจัดการศึกษามุ่งบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กุลทรี พิณฑุ์แกม (2551, 18) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารโรงเรียน โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน

วรรณชุรีย์ เกิดมงคล (2551, 23) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ปัญญา แจ่มกั๊ววาน (2554, 23) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร

อัฐพงศ์ จารุทรัพย์สศโต (2554, 38) ได้สรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า กระบวนการบริหารในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานได้ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาให้มีมากที่สุด

พิเชษฐ์ แสงกระจ่าง (2555, 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานที่เป็นภารกิจหลักของโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลและมีประสิทธิภาพตามที่หลักสูตรกำหนด การจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารและครูควรถือว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญมากเพราะผลของการบริหารงานวิชาการจะส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง

จากความหมายของการบริหารงานวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมทุกอย่างสำเร็จ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เรียน ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการนำพาให้ผู้เรียน หรือผู้รับบริการได้รับการพัฒนา เพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่สถานศึกษาตั้งไว้

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการของโรงเรียนเป็นงานที่สำคัญที่สุด เพราะหน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้บริการเป็นสำคัญ ดังนั้น งานวิชาการจึงถือได้ว่าเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการดังต่อไปนี้

ก๊กก้อง คิ้วงชนะ (2549, 27) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหาร เป็นงานหลักของสถานศึกษาทั้งในแง่การบริหารและการปฏิบัติงานของครู การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน

สายหยุด ประภิกะ (2552, 32) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่ง และจัดว่าเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของ

สถานศึกษา ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษา เป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคนให้สามารถแสวงหาความรู้ ก้าวทันโลก สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุตามเจตนารมณ์ที่กำหนด สถานศึกษาต้องสามารถจัดการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

วัฒนา โรจน์เจริญชัย (2553, 9) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจหลักของการบริหารการศึกษาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้นซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตร ไปใช้แบบเรียนงานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานพัฒนานุเคราะห์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ปัญญา แจ่มกังวาน (2554, 24) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ และเน้นหนักในการบริหารงานด้านนี้เป็นอันดับแรกโดยมีการวางแผนดำเนินงานร่วมกับคณะครู และผู้เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบและรัดกุม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานตลอดจนมีการกำกับติดตามผลพัฒนาและแก้ไขการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

พิเชษฐ แสงกระจ่าง (2555, 11) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดของโรงเรียน เพราะงานวิชาการจะเป็นตัวชี้วัดถึงคุณภาพและมาตรฐานของการบริหารงานโรงเรียน งานวิชาการจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรมตามจุดหมายของหลักสูตร

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปความสำคัญของการบริหารงานวิชาการได้ว่า การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดหาแบบเรียน การจัดการเรียนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา งานนิเทศติดตามผล งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาหรือโรงเรียน จะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้น การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยหลักการในการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรีชาพร วงศ์บุตรโรจน์ (2545, 124-125) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาและมีขอบข่ายงานค่อนข้างกว้างขวาง หลักการบริหารวิชาการจะแบ่งเป็นขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานวิชาการดังนี้

1. ขั้นก่อนดำเนินการจะเป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการ โดยมีหลักการคือ
 - 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 1.2 จัดสภาพงานวิชาการ และวิธีการทำงาน
 - 1.3 จัดครูอาจารย์เข้าสอน
 - 1.4 จัดทำโครงการสอน
 - 1.5 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
2. ขั้นการดำเนินงาน เป็นขั้นที่จัด และดำเนินงานรวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
 - 2.1 การดำเนินงานการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชาเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ
 - 2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ ได้แก่ การจัดโครงการสอนซ่อมเสริม โครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี มีการจัดชุมนุมต่างๆ มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตลอดจนปัญหาต่างๆ จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า
 - 2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้มีการบริการเกี่ยวกับสื่อการสอนเพื่อช่วยเหลือครูในการสอน และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น อาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น
3. ขั้นส่งเสริม และติดตามผลทางด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม ติดตาม ควบคุม และประเมินผลทางด้านวิชาการดังนี้
 - 3.1 ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
 - 3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการคือกำหนดจุดมุ่งหมายและนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
 - 3.3 ริเริ่ม และสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานวิชาการ

3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ

3.5 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ

3.6 จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้น ลักษณะของกลุ่มอาจจัดรวมกันเป็นคณะครูที่สอนวิชาเดียวกันมาร่วมกันทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3.7 ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการเพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่งานวิชาการ

3.8 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ

3.9 ส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

วารสารณ์ อริยชนพล (2552, 17) ได้สรุปหลักการบริหารงานวิชาการว่า หลักในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารจะต้องประกอบไปด้วยการวางแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบาย จัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร กระจายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน มีเอกภาพในจุดมุ่งหมาย สร้างความมีวินัยให้กับบุคลากร สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ประสานงาน สร้างความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนา ติดตามประเมินผลเพื่อการพัฒนางานวิชาการ ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงหลักแห่งประสิทธิภาพ คือการได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่ต้องเพิ่มการลงทุน และหลักแห่งประสิทธิผล คือผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

สายหยุด ประภิกะ (2552, 61) ได้กล่าวว่า หลักในการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารต้องใช้หลักในการกระจายอำนาจให้บุคลากรทุกคนได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบร่วมกัน ลดหลั่นกันไปตามหน้าที่ของแต่ละคน โดยที่ผู้บริหารต้องใช้วิธีการประชาธิปไตยในการดำเนินการ ผู้บริหารต้องคอยกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้น ขยันขันแข็ง สอนอย่างมีประสิทธิภาพ และสนใจหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างแก่ครูทุกคน รวมทั้งต้องให้เสรีภาพทางวิชาการเพื่อสนับสนุนให้เกิดความรู้ และวิธีการใหม่ๆ ที่ได้ผลดีกว่า อันจะทำให้ห้องเรียนหรือโรงเรียน เจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง

สรรเสริญ โปรงจันทิก (2553, 28) ได้กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมและควบคุมงานวิชาการ โดยผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นหรือคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ควรจะได้กระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ไปให้ทุกคน ถึงแม้ผู้บริหารจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ แต่ไม่สามารถทำงานได้ตามลำพัง ดังนั้นจึงควรให้ผู้ร่วมงานมีอิสระ

ทางความคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งเรียกว่าเสรีภาพทางวิชาการแก่ผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะครูผู้สอน ผู้บริหารควรทำอย่างยิ่งควรเป็นเสรีภาพที่อยู่ในขอบเขตและต้องคำนึงถึงหลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย ซึ่งงานวิชาการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทต้องรับผิดชอบ นั้น จำแนกได้ 3 ลักษณะ คืองานที่ผู้บริหารกระทำเอง งานที่ผู้บริหารมอบหมายให้ผู้อื่นทำ และงานที่ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลและหน่วยงานอื่นนอกสถานศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าว สามารถสรุปหลักการบริหารงานวิชาการ ได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการนั้นต้องประกอบไปด้วย การวางแผนการบริหารงาน การกำหนดบทบาทของบุคลากร การมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ การปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ทำงานร่วมกับครูและรู้จักกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่สอนอย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทหน้าที่และกระบวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

การบริหารงานวิชาการจะสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ จริยธรรมและคุณสมบัติตามที่สังคมต้องการ ดังนั้นการที่โรงเรียนจะทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้บริหารโรงเรียนได้เข้าถึงบทบาทและหน้าที่ของการบริหารงาน ซึ่งมีหน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, 27-28) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดและเป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่บริหารและให้ความสำคัญเป็นพิเศษกว่างานใด ๆ ซึ่งอาจแบ่งได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. บริหารงานหลัก เป็นงานที่ดำเนินการเพื่อให้นักเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยตรง คืองานวิชาการ
2. บริหารงานสนับสนุน เป็นงานที่ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและงานการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ส่วนบทบาทครูวิชาการ โรงเรียน ซึ่งทำหน้าที่เปรียบเสมือนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- 1) ช่วยกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และวางแผนงานของโรงเรียน
- 2) ช่วยกำกับติดตาม และนิเทศการสอน
- 3) ช่วยจัดหาหลักสูตร เอกสารหลักสูตรและสื่อการสอน
- 4) นำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษามาใช้และเผยแพร่
- 5) ช่วยวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูล จัดทำสถิติ

6) จัดการศึกษาอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ผู้บริหารโรงเรียน มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการกำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การวางแผนงานของโรงเรียน การกำกับ ติดตาม นิเทศ ตลอดจนนำเทคนิคและวิธีการใหม่ๆ ทางการศึกษามาใช้ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและให้ผู้เรียนมีความสามารถ มีทักษะ เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข นอกจากนี้ผู้ช่วยผู้บริหารหรือครูวิชาการ ยังมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจและรักในอาชีพครู

จากแนวคิดดังกล่าว สามารถสรุป บทบาทหน้าที่และกระบวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ได้ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์และวางแผนงานของสถานศึกษา ซึ่งได้มาจากการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการ เพื่อนำมาวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา
- 2) ควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศงานวิชาการอย่างมีระบบ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้
- 3) จัดทำหลักสูตรและคู่มือ ให้เพียงพอสอดคล้องต่อความต้องการของสถานศึกษา
- 4) จัดให้ครูผลิต จัดหาสื่อการเรียนและควบคุมดูแลให้ครูนำไปใช้ประกอบการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 5) จัดให้มีมุมหนังสือหรือ สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และตามศักยภาพของสถานศึกษา
- 6) ให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล เพื่อทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน และนำไปวางแผนพัฒนา ปรับปรุงให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางและมีความสำคัญมากต่อหน่วยงานทางการศึกษาหรือโรงเรียนเปรียบเสมือนเป็นหัวใจของโรงเรียน การบริหารงานของโรงเรียนทุกอย่างเพื่อตอบสนองความสำเร็จของผลงานวิชาการหรือการเรียนการสอนทั้งนั้น จุดมุ่งหมายของงานวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและมีคุณสมบัติที่ต้องการ งานวิชาการจึงมิใช่อยู่ที่นักเรียนอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่งานวิชาการเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองและความมั่นคงของประเทศชาติ การที่โรงเรียนจะทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้บริหารให้ความสำคัญแก่งานวิชาการและเข้าใจขอบข่ายของงานและภาระหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นอย่างดีหน่วยงานทางการศึกษาและนักการศึกษาได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, 35) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ ดังนี้ คือ

- 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
- 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 5) ด้านงานห้องสมุด
- 6) ด้านงานนิเทศภายใน
- 7) ด้านงานอบรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ ถือว่างานวิชาการ เป็นงานหลักของโรงเรียน มีขอบข่ายดังต่อไปนี้

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, 33-34)

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
- 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 7) การนิเทศการศึกษา
- 8) การแนะแนวการศึกษา
- 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุว องค์กรหน่วยงานและ

สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กึกก้อง ค้วงชนะ (2549, 29) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

- 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 7) การนิเทศการศึกษา
- 8) การแนะแนวการศึกษา
- 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 11) การประสานความร่วมมือการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, 31-51) ได้กำหนดขอบข่ายงาน วิชาการไว้ ดังนี้ คือ

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนว
- 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ

ในการศึกษาถึงปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของการศึกษาโดยอาศัยหลักการ เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาสามารถกำหนดเป็นกรอบตัวแปร ผู้วิจัยนำปัจจัยแวดล้อมมาศึกษา โดยอาศัยแนวคิดของ สเตียร์ส และพอร์เทอร์ ที่กล่าวถึงตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ในหน่วยงานให้สำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ ปัจจัยแวดล้อมในการทำงาน (Work Environment) เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในหลายประการ ซึ่งตรงกับการวิเคราะห์ แนวการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานงานวิชาการของผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจปัจจัยแวดล้อม 4 ด้าน คือ

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 3) ปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากร
- 4) ปัจจัยด้านชุมชน

หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำมาสนับสนุนปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ดังรายละเอียดของปัจจัยแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

ปัจจัยด้านผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา การที่ผู้บริหาร จะใช้กระบวนการบริหารงาน ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เหมาะสม จำเป็นต้องเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของขอบข่ายและความสำคัญของงานที่ปฏิบัติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาถือว่ามีความสำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของงานวิชาการของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจำต้องเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อการบริหารงานที่เป็นภารกิจและตระหนักถึงผลได้หรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการบริหารงานดังกล่าว ซึ่งได้มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารวิชาการ ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2543, 43-48) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่องานวิชาการโรงเรียน ไว้ดังนี้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
- 2) กำกับ ดูแล การเตรียมการสอนของครู
- 3) ดำเนินงานการแสวงหานวัตกรรมใหม่เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพงานวิชาการ
- 4) ดำเนินการจัดหาและบริการสื่อการเรียนการสอนตามความจำเป็น

- 5) ดำเนินการและกำกับติดตามนิเทศภายในโรงเรียน
- 6) ดำเนินการและควบคุมการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามระเบียบ
- 7) วิเคราะห์ผลการเรียนเป็นระยะและนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน
- 8) พัฒนาห้องสมุดเพื่อให้บริการแก่ครูและนักเรียน
- 9) ประชุมครูเพื่อแสวงหาแนวการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน
- 10) จัดนิทรรศการแสดงผลงานทางวิชาการในโอกาสต่างๆ

ธีระ รุณเจริญ (2550, 69-70) ได้สรุปคุณศัพท์บทบาทหน้าที่ด้านงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ไว้ดังนี้

- 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 2) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
- 3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก
- 4) การประสานความสัมพันธ์
- 5) การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร
- 6) การสร้างแรงจูงใจ
- 7) การประเมินผล
- 8) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา
- 9) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- 10) การส่งเสริมเทคโนโลยี

มนูญ พันธุ์หล่อ (2553, 29) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษา รวมทั้งพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรมจริยธรรม

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพราะผู้บริหารเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนให้งานวิชาการของสถานศึกษาดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ความรู้ ความสามารถในการวางแผน การดำเนินงาน โดยต้องมาจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง เปิดโอกาสให้ครู และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม การส่งเสริมให้ครู ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน การนิเทศติดตามผล การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ใน

การจัดการเรียนการสอน และที่สำคัญผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิสัยทัศน์ก้าวไกล พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการสอนเพราะเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้การศึกษา ผลการเรียนการสอนจะดีมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับตัวผู้สอนเป็นสำคัญ เพื่อจะก่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียนดังนั้นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของครูจึงควรมีลักษณะ

1. มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของเด็ก จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการสอน เนื้อหาวิชา ในหลักสูตรเทคโนโลยีและสื่อการสอน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักและวิธีการประเมินผลซึ่งแสดงปรากฏได้ เช่น สามารถวางแผนการเรียนการสอนในแต่ละจุดประสงค์ของบทเรียนได้อย่างเหมาะสมกับวัย และความสามารถของเด็กที่จะสอน ทั้งในแง่การจัดแบ่งเนื้อหาสาระที่จะสอนการหา และการใช้อุปกรณ์การสอน การจัดรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และการกำหนดวิธีการประเมินผลอย่างถูกต้อง

2. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของไทย และหลักสูตรการประถมศึกษาฉบับปัจจุบัน เช่น สามารถใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น คู่มือครู และแผนการสอนกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ประกอบการเตรียมแผนการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายที่หลักสูตรวางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีและมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งแสดงให้เห็นปรากฏได้ เช่น สามารถใช้เทคนิควิธีหลายๆ แบบ ในการสอนนักเรียนแต่ละจุดประสงค์ได้ สามารถแปรเปลี่ยนวิธีสอน เพื่อเร้าให้นักเรียนสนใจบทเรียนอยู่ตลอดเวลาได้ สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสามารถนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนได้ เป็นต้น

4. มีทักษะในการนำเข้าสู่บทเรียน ทักษะในการใช้กระดานดำ ทักษะในการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน ทักษะในการตั้งคำถาม ทักษะในการใช้ท่าทางสื่อความหมาย และทักษะในการสรุปบทเรียน

5. มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของการเป็นผู้นำที่ดี รู้วิธีการปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง ให้ดี และวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เช่น ทำตนเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ให้ความเป็นกันเองกับเด็กทุกคนอย่างทั่วถึง และตัดสินความต่างๆ ที่เกิดกับนักเรียนทุกคนในห้องเรียนอย่างเสมอภาคและยุติธรรม

6. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น จัดโต๊ะเรียนของนักเรียนให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับกิจกรรมได้ จัดวางอุปกรณ์การสอนทั้งที่ใช้มานานแล้วและ

กำลังใช้ในปัจจุบันให้อยู่ในที่ที่เหมาะสมได้ ส่งเสริมให้นักเรียนร่วมมือในการจัดป้ายนิเทศในด้านต่างๆ หรือจัดนิทรรศการได้อย่างเหมาะสมกับบทเรียน เรื่องราวหรือสภาพการณ์ จัดหาแหล่งความรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

7. มีความรู้และเทคนิควิธีในการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน เช่น ให้แรงเสริม ลงโทษ ชี้แจงเหตุผล หรือปล่อยให้ให้นักเรียนได้ประสบการณ์ตรงจากผลการกระทำของตนเองได้อย่างเหมาะสม ตามควรแก่กรณี ซึ่งเหมาะกับลักษณะนิสัยของนักเรียนแต่ละคนและเหมาะสมกับ สภาพที่เกิดขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น มีความคล้ายคลึงกับ ชาญชัย อาจิรสมาจาร (2538, 35-36) ที่กล่าวถึงคุณสมบัติทางวิชาชีพที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสอน ให้เกิดประสิทธิผลของครู ซึ่งได้แก่

- 1) ครูต้องมีความรู้อย่างถ่องแท้ในวิชาที่สอน
- 2) มีความเข้าใจถึงพัฒนาการ และทักษะในการใช้ทักษะในการใช้เทคนิค เพื่อการนำออกไปใช้
- 3) มีความเข้าใจหลักการสอน และทักษะในการใช้เทคนิค เพื่อการนำออกไปใช้
- 4) มีความเข้าใจในความรู้สาขาอื่นๆ เพื่อที่จะชี้แนะให้เด็กรู้ว่าความรู้ที่เรียนมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันอย่างไร
- 5) มีความเข้าใจและประทับใจในอาชีพครู เพราะเจตคติของครู ทำให้ครูสามารถสร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งจะมีผลต่อการปฏิบัติงาน

มนูญ พันธุ์หล่อ (2553, 30) ได้สรุปความสำคัญของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการว่า ครูมีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนและในด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนทั่วไปเพราะการพัฒนาตนเองเป็นการฝึกฝนหรือปรับปรุงตนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ครูมีบทบาทสำคัญหลายประการทั้งในด้านการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มุ่งเน้นให้จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูจะต้องมีทักษะในการดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จได้ การจะเกิดทักษะต่างๆ นั้น ครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง เพราะการพัฒนาคือการเปลี่ยนแปลงในทางที่เจริญขึ้นเพื่อให้ครูมีคุณภาพ โดยครูต้องมีความรู้ด้านหลักสูตร เนื้อหา มีเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ มีคุณธรรม จริยธรรม การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ การใช้สื่อเทคโนโลยี การมีมนุษยสัมพันธ์ กับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ครูเปรียบเสมือน เครื่องจักรที่จะขับเคลื่อนงานวิชาการของสถานศึกษาให้สำเร็จ ซึ่งงานหลักของครู คือการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยครูนั้นจำเป็นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตร จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร เลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับกิจกรรมเนื้อหา และตัวชี้วัดของหลักสูตร ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดหาและใช้สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ที่เหมาะสม เพียงพอ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การวัดผลประเมินผลตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการอย่างถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

ปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากร

เงินเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการบริหารงานของโรงเรียนปัจจัยหนึ่ง ในการบริหารการเงิน หรืองบประมาณของโรงเรียน ต้องอยู่บนพื้นฐานของระเบียบ และแนวปฏิบัติว่าด้วยระเบียบการเงิน ให้ถูกต้องและใช้เงินที่มีอยู่ให้เหมาะสม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2532, 291) ได้ให้ความหมายของงบประมาณว่า หมายถึง แนวทางหรือแผนดำเนินงานสำหรับผู้ปฏิบัติในการดำเนินงานนั้นๆ โดยให้เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด และสามารถบรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน เงินงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับจากเงินบำรุงการศึกษา เงินงบประมาณแผ่นดิน โดยเฉพาะเงินงบประมาณแผ่นดิน จะมีข้อยกเว้นในจำนวนจำกัด ซึ่งสถานศึกษาไม่สามารถได้รับงบประมาณในจำนวนที่ต้องการ สถานศึกษาจำเป็นต้องใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการปรับวิธีต่างๆ ในการบริหารสถานศึกษา จนสามารถบรรลุความมุ่งหมาย ของการจัดการศึกษาได้อย่างประหยัดและเกิดผลดี แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงานการเงินระหว่างสำนักงาน กศน.จังหวัดเชียงใหม่กับ กศน.อำเภอในสังกัด (2555, 6-11) ได้นำเสนองบประมาณต่างๆ ที่สถานศึกษาได้รับดังนี้

เงินงบประมาณ

ในเรื่องนี้จะกล่าวถึงและยกตัวอย่างเงินงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอ ตามแผนงาน /โครงการต่างๆ ตามที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงาน กศน. เพื่อให้มองเห็นภาพที่ง่ายต่อการเข้าใจและการนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

เงินงบประมาณ หมายถึง เงินที่ส่วนราชการได้รับตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือเบิกจ่ายในรายจ่ายงบกลางตามงบประมาณ จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

- 1) รายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

รายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้สำหรับแต่ละส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยเฉพาะ จำแนกออกเป็น 5 ประเภทบรายจ่าย ได้แก่

- 1.1) งบบุคลากร
- 1.2) งบดำเนินงาน
- 1.3) งบลงทุน
- 1.4) งบเงินอุดหนุน
- 1.5) งบรายจ่ายอื่น

งบบุคลากร หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐ ได้แก่รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะ เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราวและค่าตอบแทนพนักงานราชการรวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

งบดำเนินงาน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

งบลงทุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการลงทุน ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายไปในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

งบเงินอุดหนุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเป็นค่าบำรุงหรือเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานหน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีใช้ราชการส่วนกลางตามพระบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์การมหาชนรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาค่าบาล องค์กรระหว่างประเทศ นิติบุคคล เอกชนหรือกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ รวมถึงเงินอุดหนุนงบประมาณมหากษัตริย์ เงินอุดหนุนการศาสนาและรายจ่ายที่สำนักงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้เงินอุดหนุนมี 2 ประเภท ได้แก่

งบรายจ่ายอื่น หมายถึง รายจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะประเภทงบรายจ่ายใดงบรายจ่ายหนึ่งหรือรายจ่ายที่สำนักงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้ เช่น เงินค่าปรับที่จ่ายคืนให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว

2) รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยทั่วไปใช้จ่ายตามรายการดังนี้

2.1) เงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เงินบำเหน็จลูกจ้างประจำ เงินทำขวัญข้าราชการและลูกจ้าง เงินทดแทน

สำหรับผู้ที่ได้รับอันตรายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ เงินช่วยเหลือข้าราชการบำนาญ เสียชีวิต เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติหรือการ ปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรมและเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ

2.2) เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ หมายความว่า รายจ่าย ที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินสวัสดิการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของ รัฐ ได้แก่ เงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตร เงินช่วยเหลือบุตร และเงินพิเศษในกรณีตายในระหว่าง รับราชการ

2.3) เงินเลื่อนเงินเดือนและปรับวุฒิข้าราชการ หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อ จ่ายเป็นเงินเลื่อนเงินเดือนข้าราชการประจำปี เงินเลื่อนเงินเดือนข้าราชการที่ได้รับเลื่อนระดับและ หรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระหว่างปี และเงินปรับวุฒิข้าราชการ

2.4) เงินสำรอง เงินสมทบและเงินชดเชยของข้าราชการ หมายความว่า รายจ่าย ที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยที่รัฐบาลนำส่งเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ (กบข.)

2.5) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงิน สมทบที่รัฐบาลนำส่งเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพลูกจ้างประจำ (กสจ.)

2.6) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ หมายความว่ารายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนพระราชภารกิจในการเสด็จพระราชดำเนิน ภายในประเทศและหรือต่างประเทศ และค่าใช้จ่ายในการต้อนรับประมุขต่างประเทศที่มาเยือน ประเทศไทย

2.7) เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งสำรอง ไว้เพื่อจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

2.8) ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมายความว่า รายจ่าย ที่ตั้งไว้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

2.9) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ หมายความว่า รายจ่ายที่ตั้งไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือ ค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานของรัฐ

เงินนอกงบประมาณ

ในเรื่องนี้จะกล่าวถึงและยกตัวอย่างเงินนอกงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานของสำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอ เพื่อให้มองเห็นภาพที่ง่ายต่อการเข้าใจและ การนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

เงินนอกงบประมาณ หมายความว่า เงินที่ปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ นอกจากเงินงบประมาณ เงินรายได้แผ่นดิน เงินเบิกเกินงบฯ และเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืนเงินนอกงบประมาณ หมายถึง เงินที่มีกฎหมายกำหนดไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินหรือเงินที่ได้รับอนุญาตให้เก็บไว้ใช้จ่ายได้ตาม พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 มาตรา 24

ประเภทของเงินนอกงบประมาณ เงินนอกงบประมาณที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เบิกเงินกับคลัง จำแนกประเภทออกได้ ดังนี้

1. เงินฝาก
2. เงินขายบิล
3. เงินทุนหมุนเวียน
4. เงินทรงรอราชการ
5. เงินที่รัฐมนตรีอนุญาตหักรายจ่ายจากเงินที่นำส่งหรืออนุญาตไม่ต้องนำส่งคลัง
6. เงินบริจาค
7. เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

เงินรายได้สถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศยกเลิกระเบียบว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2534 โดยให้สถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งสถานศึกษาที่ไม่เป็นนิติบุคคล ตามมาตรา 59 วรรค 4 กำหนดให้ “บรรดารายได้ผลประโยชน์ที่เกิดจากการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุซึ่งได้ดำเนินการตามกฎหมายที่ราชพัสดุ และเงินหรือผลประโยชน์อื่นที่สถานศึกษาได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์แต่ไม่รวมถึงเงินงบประมาณรายจ่าย” ทั้งนี้ เงินรายได้สถานศึกษาแห่งใดให้นำไปใช้จ่ายหรือก่องหนี่ผูกพันได้แต่เฉพาะเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแห่งนั้น ห้ามมิให้นำเงินรายได้สถานศึกษาไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายของสถานศึกษาอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากส่วนราชการต้นสังกัดระดับกรม ซึ่งเงินประเภทนี้เป็นเงินที่เกี่ยวข้องกับ กศน.อำเภอ และต้องถือปฏิบัติตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย

ในการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษานั้น ตั้งแต่การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการเรียนการสอน จะเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนจากงบประมาณ ในหมวดงบประมาณอุดหนุน ที่ใช้เป็นค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยของ (พิเชษฐ์ สุกุณา, 2552, 97) พบว่าปัจจัยด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ดังนั้นในการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาจึงเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนจากงบประมาณ ในหมวด

ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะต้องมีงบประมาณ ในการเผยแพร่ความรู้เรื่องหลักสูตร การวิเคราะห์จัดทำ การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นในด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอนนั้น ก็ต้องใช้งบประมาณในการฝึกอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้และเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ ตลอดจน การผลิต หรือการจัดทำอุปกรณ์ หรือการจัดหาสื่อการเรียนการสอน เพื่อเสริมให้การเรียนการสอน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในด้านการจัดแหล่งความรู้ ก็ต้องใช้งบประมาณมาสนับสนุนเช่นกัน เช่น การจัดห้องสมุด เพื่อเป็นแหล่งให้ครู นักเรียน ได้ค้นคว้าหาความรู้ จำเป็นต้องมีงบประมาณในการ จัดซื้อ จัดหาหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบให้เพียงพอ คุณภาพการวัดผลประเมินผล ที่ต้องมี การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา โดยส่งเสริมให้ครู จัดทำแผนการวัดผลประเมินผลในแต่ละรายวิชา กำหนดวิธีการ เครื่องมือ แบบฟอร์ม แนวปฏิบัติ ในการวัดผลประเมินผล จัดทำหลักฐานการประเมินผลตามที่กระทรวง กรม หน่วยงานต้นสังกัด กำหนด ล้วนจำเป็นต้องใช้งบประมาณทั้งสิ้นและคุณภาพงานวิชาการด้านการนิเทศติดตามผล ที่ ต้องเริ่มด้วยการศึกษาสภาพปัจจุบัน การวางแผน การเขียนแผน ใช้แผน การใช้สื่อประกอบการ นิเทศ ตลอดจนการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ล้วนมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณทั้งสิ้น การใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูง ไม่ใช่เกิดจากงบประมาณมากหรือน้อย แต่คุณภาพของ งานจะเกิดจากการรู้จักใช้งบประมาณให้ได้ประโยชน์สูงสุดและด้านวิจัยการเรียนรู้ล้วนต้อง ใช้ งบประมาณ การศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพวิชาการ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพอีกปัจจัยหนึ่ง เพราะการดำเนินงานทุกอย่างล้วน แล้วแต่จะต้องอาศัยงบประมาณ ในการจัดหา จัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำเป็นจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดคุณค่าแก่สถานศึกษามากที่สุด

ปัจจัยด้านชุมชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติเกี่ยวกับผู้ปกครองและชุมชนไว้ดังนี้

มาตรา 12 เปิดเสรีภาพในการจัดการศึกษาให้กว้าง โดยให้บุคคลครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศึกษา สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มี สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ แต่ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และ ทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน

องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศ มาใช้ในการจัดการศึกษาดังนี้

1. ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บ ภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

2. ให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินทรัพยากรอื่นให้แก่ สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ตามความเหมาะสม และความจำเป็น

ธนวิกร สว่างศรี (2551, 33-34) กล่าวว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้อง สอดคล้องกับความต้องการ การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน สถานศึกษาต้อง ทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ร่วมดำเนินการ การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ควรมีการเปลี่ยนแปลง ไปสู่แนวทางของการพัฒนาความสามารถทางสมองของผู้เรียน เพื่อ ตอบสนองต่อผู้เรียน และความเข้มแข็งของชุมชน ความร่วมมือระหว่างบ้านและสถานศึกษา สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น ความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างบ้านและสถานศึกษามีผล ในทางบวก จึงควรดำเนินการ ดังนี้

- 1) คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมวางแผน รับผิดชอบ และร่วมตัดสินใจในการ จัดการศึกษาของสถานศึกษาตามนโยบายการกระจายอำนาจ
- 2) ผู้ปกครองได้รับข่าวสารเกี่ยวกับแผนการเรียน ปรัชญา การจัดการเรียนรู้และกรอบ การประกันคุณภาพการศึกษา
- 3) คณะครูและผู้ปกครองแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน
- 4) มีการสื่อสารทางจดหมายและวิธีการอื่นๆ
- 5) มีการประชุมอภิปรายผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การพัฒนาความก้าวหน้าในการเรียนรู้
- 6) ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมประเมินหลักสูตรและบริการต่างๆ ที่จัดขึ้นในสถานศึกษา
- 7) ผู้ปกครองต้องได้รับการต้อนรับตลอดเวลา

พิเชษฐ สุภณา (2552, 98-99) กล่าวว่า ปัจจัยด้านชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ดังนั้นหากโรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน ที่ยังไม่ค่อยมีความเจริญ ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องร่วมมือประสานกับหน่วยงานองค์กร หรือผู้นำ ชุมชน เพื่อร่วมมือในการพัฒนาชุมชนให้มี ความก้าวหน้าทุกวิถีทาง เพราะบทบาทที่ชุมชนมีต่อ โรงเรียนจะเป็นประ โยชน์ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เช่นการตัดสินใจในเรื่องของเนื้อหาใน หลักสูตร กิจกรรมในโรงเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน

ย่อมเป็นผลดี สามารถแบ่งเบาภาระการดำเนินการของรัฐ ในการจัดการศึกษา เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา และเป็นผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนด้วยเช่นกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2537, 70 - 1) ที่ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านชุมชน เช่น ความเจริญแบบเมือง ท่าเล ที่ตั้ง ของโรงเรียน การให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ตลอดจนลักษณะการประกอบอาชีพ ล้วนมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้นหากพิจารณาแนวการดำเนินงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษา มุ่งหวังให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ ด้วยเหตุที่สถานศึกษานั้น มุ่งหวังให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ ด้วยเหตุที่โรงเรียนควรใช้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งถ้ามุ่งผลทางการศึกษา หรือการเรียนการสอน สภาพชีวิตจริง หรือสภาพภูมิศาสตร์ก็สามารถเป็นบทเรียนที่ดีได้ บุคคลที่มีฐานะ ความรู้ความสามารถ ความชำนาญต่าง ๆ ก็สามารถใช้ประโยชน์แก่โรงเรียนได้ ถ้าโรงเรียนรู้จักนำไปปรับใช้กับหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน แหล่งความรู้ที่มี หรือกระบวนการนิเทศการเรียนการสอน จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยด้านชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาในสถานศึกษา ผู้ปกครองควรจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมให้ความสำคัญต่อการศึกษาของบุตรหลานของตนยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองนั้นเป็นบุคคลที่จะได้รับผลการเล่าเรียนของเด็กในปกครอง ดังที่ (มโนญ พันธุ์หล่อ, 2553, 76 - 77) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองนั้นเป็นบุคคลที่จะได้รับผลการเล่าเรียนของเด็ก ถึงแม้จะไม่มี ความรับผิดชอบในกิจการของสถานศึกษาเต็มที่ก็ตาม แต่ผลของการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนก็จะตกไปอยู่กับผู้ปกครองเพราะฉะนั้น ผู้ปกครองจึงเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาในขั้นสุดทำจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองจะต้องเข้ามามีบทบาทต่อการศึกษาของเด็กให้มากขึ้นกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยความคิดเห็น ความร่วมมือ และการให้การสนับสนุนจากผู้ปกครองมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานของผู้บริหาร และการจัดกิจกรรมของครูบรรลุเป้าหมายทางการศึกษามากยิ่งขึ้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านชุมชน จึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ เพราะการพัฒนามาตรฐานการศึกษาเกิดจากความเชื่อว่า สถานศึกษาสามารถดำรงอยู่กับชุมชน สถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพได้ ต้องอาศัย ผู้ปกครองและชุมชน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชน ได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ ร่วมการเลือกสรร และร่วม

ดำเนินการ สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น ความสัมพันธ์และความร่วมมือ ระหว่างบ้านกับสถานศึกษาควรมีผลในทางบวก

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพ ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และเป็นที่ยอมรับของสังคม มีนักวิชาการและผู้ให้นิยามการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

อดุลย์ แสงมุกดา (2549, 10) กระบวนการบริหารจัดการด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลผลิตมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจ

ประทีป แดมกลาง (2550, 11-12) การดำเนินการต่างๆ ในกระบวนการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนไว้ตั้งแต่ต้น เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร (2551, 10) กระบวนการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ ประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ผลผลิตของสถานศึกษามีคุณภาพตรงตามมาตรฐานทางการศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษาเองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อัญชลี อินทกาโมทย์ (2554, 7) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการหนึ่งที่ใช้ในการบริหารการทำงานที่จะต้องคำนึงถึงความสำเร็จในการดำเนินงานซึ่งบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานประกันคุณภาพภายในเพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาอย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบกระบวนการทำงานของสถานศึกษาในทุกขั้นตอน เพื่อควบคุมให้การดำเนินงานดังกล่าว บรรลุตามวัตถุประสงค์ของงาน ได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด

ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นและชุมชนประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2544, 15)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับแก่ผู้ปกครอง ชุมชน แนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพจึงได้นำเข้ามาใช้ในกระบวนการพัฒนาการศึกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างทั่วถึงโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 47 ระบุให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ซึ่งจะประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และได้กำหนดไว้ในมาตรา 48 ให้ถือการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ มาตรา 49 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปี และต้องเสนอผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, 3)

เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2542 – 256) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งนี้เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตามคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต้องตระหนักและดำเนินการจนบรรลุผลในที่สุด ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 จึงระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษา (ตามวรรคสอง มาตรา 47) เพื่อให้สอดคล้องกับปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และให้เชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอก จึงได้มีการประกาศกฎกระทรวงว่าด้วย

ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทนกฎกระทรวงฉบับเดิม (พ.ศ. 2546) ซึ่งได้มีการนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา เรียบร้อยแล้ว

หลักการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐานที่ตรวจสอบได้และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษามีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สาม (พ.ศ. 2554-2558)

สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สาม (พ.ศ. 2554-2558) ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับ ดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ประกอบด้วย

วิระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2555, 142 - 143) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในดังนี้

- 1) จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่บุคลากรของสถานศึกษาได้ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา
- 2) การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานปกติของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา
- 3) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันผลักดันให้

สถานศึกษามีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับการศึกษาที่ดีที่สุด มีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและสังคมโดยรวม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการและการทำงานปกติของบุคลากรในสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ไม่ใช่ดำเนินการเพื่อการจับผิด ทั้งนี้เป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

หลักการ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

1. สถานศึกษาจะต้องจัดทำโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
2. สถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้
 - 2.1 กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.2 กำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.3 เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
3. สถานศึกษาจะต้องจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
4. สถานศึกษาจะต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. สถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงหลักการและครอบคลุมในเรื่อง ต่อไปนี้
 - 5.1 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ
 - 5.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม
 - 5.3 กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชาหรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างถึงครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

- 5.4 กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
- 5.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียน
รับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.6 กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางให้บิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคลากรใน
ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 5.7 กำหนดการจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
6. สถานศึกษาจะต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
7. ให้คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบ
ทบทวนและรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำหรับใน
การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและ
เหมาะสม (การสังเกตพฤติกรรม และกระบวนการทำงาน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การ
สอบถาม การสัมภาษณ์ การพิจารณาหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน ตัวอย่างผลงาน และแฟ้ม
สะสมงาน แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบทดสอบและแบบวัดมาตรฐาน) การตรวจสอบและ
ทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อ
นำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข เปลี่ยนแปลง และพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับที่หลักสูตรกำหนด ได้รับการ
ประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน
9. สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตาม
เป้าหมายที่กำหนด ในแบบพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมหลักฐานข้อมูลและผล
การประเมินผลสัมฤทธิ์ ตามข้อ (8) เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ
สาธารณชน
10. หน่วยงานต้นสังกัด ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมดำเนินงานตามระบบการประเมิน
คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดังนี้
 - 10.1 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
 - 10.2 จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ใน
วิชาแกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปี/รายภาค
 - 10.3 จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วย
เครื่องมือมาตรฐาน

11. หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ ทั้งนี้การตรวจสอบและทบทวนให้เป็นไปตาม ข้อ (7) โดยอนุโลม

12. หน่วยงานต้นสังกัดศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับสนับสนุนส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลและผลงประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้วย

แนวการดำเนินงานตามขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษา

การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control)

1. การศึกษา และเตรียมการ มีแนวการดำเนินการดังนี้

1.1 ตั้งคณะทำงาน และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อ

1.1.1 ศึกษาแนวคิด รูปแบบ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

1.1.2 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยกำหนดรูปแบบที่สถานศึกษาสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.3 จัดทำสื่อ เอกสาร คู่มือ และเครื่องมือต่างๆ เพื่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 ให้การศึกษาแก่ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อ

1.2.1 สร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้เกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ทุกคนจะได้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.2.2 ให้ช่วยกันกันสร้างแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และกำหนดรูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสมกับสถานศึกษา

1.3 ตั้งคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ ในการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อ

1.3.1 กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบงานต่างๆ ที่สถานศึกษาต้องจัดทำเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.3.2 การสร้างทีมงานต่างๆ ของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

1.3.3 การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2. การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา โดยวางแผนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดย

2.1 กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่เป็นการกำหนดจากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด มีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ตั้งคณะทำงานยกร่างมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.1.2 ประชุมพิจารณา ความเหมาะสมของร่างมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.1.3 ปรับปรุง และจัดทำเป็นมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บุคลากรทุกคนของสถานศึกษานำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา ให้เข้าสู่มาตรฐานของสถานศึกษาต่อไป

2.2 จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานต่างๆ ของสถานศึกษาเพื่อควบคุมให้ผู้รับผิดชอบงานคุณภาพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดที่กำหนดคปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพสม่ำเสมอ ตลอดเวลา มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ตั้งคณะทำงานยกร่างมาตรฐานการปฏิบัติงาน สำหรับงานต่างๆ ที่วิเคราะห์มาจากมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.2 จัดประชุมพิจารณาทบทวน และรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เขียนขึ้น พร้อมกับปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

2.2.3 จัดทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและประกาศให้ทุกคนนำไปปฏิบัติ

2.3 สร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มาจัดทำเป็นข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ที่จะใช้ในการหาจุดที่จะพัฒนาสถานศึกษาต่อไป มีขั้นตอนดังนี้

2.3.1 ตั้งกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.3.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.3.3 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.4 จัดเก็บเครื่องมือเพื่อนำไปใช้ต่อไป

2.4 ประเมินสภาพปัจจุบัน หรือเก็บข้อมูลสภาพที่เป็นปัจจุบันของสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาที่สร้างขึ้นในข้อ 1.2 มีขั้นตอนดังนี้

2.4.1 วางแผนกำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตลอดปีการศึกษา

2.4.2 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นคณะเล็กๆ คณะละ 2-3 คน โดยให้มีการประเมินข้ามฝ่าย เพื่อป้องกันการประเมินที่เข้าข้างฝ่ายของตน จะได้ช่วยกันหากข้อบกพร่องของการปฏิบัติงาน ที่จะช่วยกันแก้ไข ให้งานนั้นๆ มีคุณภาพและป้องกันไม่ให้ข้อบกพร่องนั้นๆ เกิดขึ้นอีก

2.4.3 เตรียมเครื่องมือประเมิน โดยรวบรวมเครื่องมือประเมินที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนหรือครู หรือผู้ปกครอง ฯลฯ ให้เป็นฉบับเดียวกันสำหรับแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้การประเมินเพียงครั้งเดียว แล้วทำให้ได้ข้อมูลทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนั้นๆ อย่างครบถ้วน ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความรำคาญแก่ผู้ให้ข้อมูล

2.4.4 ดำเนินการประเมิน และสรุปผลการประเมินตามมาตรฐาน และตัวชี้วัด

2.5 จัดทำสารสนเทศ หรือข้อมูลพื้นฐานสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา โดยนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มาจัดทำข้อมูลพื้นฐานแสดงผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยจัดกลุ่มของข้อมูล ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.6 จัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา หรือแผนพัฒนาสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

2.6.1 ตั้งคณะทำงานร่างแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาสถานศึกษา

2.6.2 สสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ตรวจสอบนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มาจัดทำข้อมูลพื้นฐานแสดงผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยจัดกลุ่มของข้อมูล ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.6.3 ร่างแผนกลยุทธ์สถานศึกษา ระยะ 3 ปี

2.6.4 ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

2.6.5 ปรับปรุงร่างแผนกลยุทธ์ สถานศึกษา

2.6.6 ส่งให้ผู้เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบและลงนาม

2.6.7 ประกาศใช้เป็นแผนพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2.7 จัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยการนำกลยุทธ์และกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษา ที่กำหนดไว้ในกลยุทธ์สถานศึกษา ไปวางแผนการปฏิบัติการประจำปี ซึ่งอาจจะมีขั้นตอนการดำเนินงานต่อไปนี้

2.7.1 ตั้งคณะทำงาน ยกร่างกำหนดกรอบแผนงาน โครงการของสถานศึกษา

2.7.2 ประชุมพิจารณากรอบแผนงาน โครงการ และงบประมาณ

- 2.7.3 ให้ทุกฝ่ายร่วมกันวางแผนปฏิบัติการของตน
 - 2.7.4 ประชุมชี้แจง พิจารณาร่างแผนปฏิบัติราชการ
 - 2.7.5 ปรับปรุง และจัดทำแผนปฏิบัติราชการที่สมบูรณ์
 - 2.7.6 ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.7.7 จัดทำเป็นแผนปฏิบัติราชการประจำปีของสถานศึกษา
3. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้
 - 3.1 ทบทวนการประกันคุณภาพการศึกษา โดยทบทวนงานต่างๆ ที่สถานศึกษาได้ทำการวางแผนไว้ให้ทุกคนเข้าใจ และนำไปปฏิบัติ
 - 3.2 ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และตามแผนปฏิบัติราชการของสถานศึกษา โดยดำเนินการดังนี้
 - 3.2.1 ให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่รับผิดชอบ และปฏิบัติงานตามแผน / โครงการ ที่รับผิดชอบให้เต็มความสามารถ พร้อมเก็บรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ ที่ค้นหาง่าย รวดเร็ว
 - 3.2.2 ติดตามการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน และติดตามการทำงานตามโครงการที่ได้รับมอบหมาย
 - 3.2.3 แก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องที่พบจากการติดตามการปฏิบัติงาน
 - 3.3 นิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระหว่างที่ทุกฝ่ายของสถานศึกษา ได้ดำเนินงานไป ขณะเดียวกัน ก็ช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้สำเร็จลุล่วงไป เพื่อให้คุณภาพของสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้เร็วขึ้น
 4. การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยดำเนินการดังนี้
 - 4.1 แต่งตั้งคณะกรรมการมาตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 - 4.2 กำหนดระยะเวลา และแนวทางการตรวจสอบ หรือวางแผนการตรวจสอบซึ่งการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรทำการตรวจสอบทั้งการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (มาตรฐานและตัวบ่งชี้) ของสถานศึกษาด้วย
 - 4.3 ดำเนินการตรวจสอบตามแผนที่วางไว้ สำหรับการประเมินสภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาครั้งที่ 2 หลังจากได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ไปได้ระยะเวลาหนึ่ง โดยนำเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาที่สร้างขึ้นมาแล้วในข้อ 1.3 ของขั้นตอนที่ 2 (การวางแผนฯ) และทำการประเมินคุณภาพการศึกษาดังข้อ 1.4 และจัดทำสารสนเทศหรือข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาครั้งที่ 2 ตามข้อ 1.5

ของชั้นตอนที่ 2 (การวางแผนฯ) ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่บ่งชี้ที่พบจากการประเมินครั้งที่ 1 และเพื่อตรวจสอบ และแก้ไขสิ่งที่ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาต่อไป

5. การพัฒนาและการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดย

5.1 ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.2 ติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามระยะเวลาที่เหมาะสมที่ผู้ปฏิบัติได้กำหนดไว้ว่าจะแก้ไขเสร็จ ทั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่า ข้อบกพร่องที่พบ ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง

5.3 สรุปผลการตรวจสอบ และรายงานผลการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)

5.4 สำหรับงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ให้พัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งๆ ขึ้นต่อไป การประเมินและรับรองคุณภาพ

6. การเตรียมการเพื่อรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

6.1 ผู้เกี่ยวข้องจัดเตรียมหลักฐานการปฏิบัติงาน และข้อมูลต่างๆ ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานการประเมินตนเองไว้ล่วงหน้าให้พร้อม เพื่อรับการประเมินจากองค์กรภายนอก ที่เป็นผู้แทนสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา ตามกำหนดระยะเวลาที่องค์กรภายนอกจะมาประเมินคุณภาพของสถานศึกษา

6.2 รับการประเมินจากองค์กรภายนอก โดยองค์กรภายนอก จะทำการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 14 มาตรฐาน ซึ่งเมื่อองค์กรภายนอกจัดส่งรายงานข้อเท็จจริงดังกล่าวให้กับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

6.3 ถ้าสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา พิจารณารายงานข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า สถานศึกษามีคุณภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครบถ้วนทั้ง 14 มาตรฐาน ก็จะให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งหมายความว่า สถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาแล้ว ซึ่งการรับรองดังกล่าวจะมีอายุ 5 ปี คือ เมื่อครบ 5 ปี สถานศึกษาจะต้องถูกประเมินคุณภาพใหม่ทั้งหมด 6 มาตรฐาน อย่างไรก็ตาม ระหว่างที่สถานศึกษาได้รับใบรับรองคุณภาพ

การศึกษา องค์การภายนอกจะมาทำการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ตลอดเวลา

6.4 ถ้าสถานศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน ตามระยะเวลาที่ คณะกรรมการประเมินกำหนดแล้วขอรับการประเมินใหม่ แต่ถ้าถึงระยะเวลาที่กำหนดแล้ว สถานศึกษายังมีการพัฒนาไม่ถึงเกณฑ์ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ต้องรายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ตามมาตรา 51 ของหมวด 6 ของพระราชกฤษฎีกาศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

การประเมินภายในสถานศึกษา

การประเมินภายใน (Internal Evaluation) เป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงาน ของหน่วยงานที่กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูล มาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการประเมินภายในนี้ ถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของตนเอง (Self-evaluation) สถานศึกษา ควรกำหนดให้ การประเมินภายใน เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา และถ้าสถานศึกษา จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานแล้ว ดังนั้น ในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ควรดำเนินการประเมิน 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ประเมินการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายในสถานศึกษา

เพื่อให้สถานศึกษามีการดำเนินงานมีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

- 1) เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) เพื่อนำผลการประเมินมาจัดทำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และนำมาใช้ในการตัดสินใจวางแผนพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) เพื่อรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน
- 4) เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินจากองค์กรภายนอก เพื่อนำไปสู่การรับรองคุณภาพการศึกษา

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ที่เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าเยาวชนไทยในอนาคตควรเป็นพลเมืองอย่างไร ที่สังคมต้องการ และสามารถดำเนินชีวิตของตนได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, 12-13) ได้กำหนดหลักการสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนการสอน มีสาระสำคัญพอสรุปได้ประการหนึ่งว่าการจัดการศึกษาทั้งในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย จุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตรต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการ เรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา

2. การจัดการเรียนการสอน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดหลักการสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการระบบคุณภาพควบคุมคุณภาพมีการทำงานที่เป็นมาตรฐานมีการทำงานเป็นทีม ให้ทุกคนมีส่วนร่วมสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

4. กระบวนการบริหารจัดการ การบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพต้องมุ่งเน้นความสามัคคีระหว่างบุคลากรในหน่วยงาน มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษาตลอดจนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2553

กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกรอบและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับ พ.ศ. 2553 ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 8 ประการ ได้แก่ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, 15)

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการระบุขั้นตอนหรือวิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา สามารถดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อมการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา

2. สร้างจิตสำนึกการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการโดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของ

ชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานการประเมินภายนอก แนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษา

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานการศึกษา ของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน กระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายนอก หลักสูตรสถานศึกษาและอัตลักษณ์ ของสถานศึกษาด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก สถานศึกษา การดำเนินการ ในขั้นนี้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์โดยพิจารณาคำสำคัญที่สอดคล้องกัน ในมาตรฐานการศึกษาและอัตลักษณ์ของ สถานศึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดโครงสร้างมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ตาม มาตรฐานด้านคุณภาพการสร้างความสัมพันธ์แห่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษาการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ มีความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพราะตัวบ่งชี้เป็นตัวชี้วัดผลการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและนำไปสู่การ ควบคุม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้

1. บทนำ เป็นการกำหนดอัตลักษณ์ของสถานศึกษาตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสของสถานศึกษา

2. ด้านผู้เรียนและอัตลักษณ์ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของ สถานศึกษาด้านผู้เรียนต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ครอบคลุมสาระการ เรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ศักยภาพของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

3. ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา และอัตลักษณ์การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและ ตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาด้านคุณภาพการจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด ครอบคลุมกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนรู้ ศักยภาพของผู้เรียน

4. ด้านคุณภาพการสร้างสรรค์องค์ความรู้ และอัตลักษณ์ การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาด้านคุณภาพการสร้างสรรค์องค์ความรู้ ต้องสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ครอบคลุมกระบวนการบริหารจัดการ อัตลักษณ์ของท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษา

เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด มาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ขั้นตอนที่ 5 ประชาพิจารณ์

เป็นการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเผยแพร่และรับฟังความคิดเห็นของ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะครู องค์กรเอกชน ด้วยวิธีการประชุมระดมความคิดเห็น สํารวจความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามหรือวิธีการ อื่นๆ ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐาน

แผนพัฒนาที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำมีอยู่ 3 ประเภท ดังนี้

- 1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา
- 2) แผนพัฒนาการศึกษาสามปี
- 3) แผนปฏิบัติการประจำปี มี 2 ประเภท ได้แก่
 - 3.1) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
 - 3.2) แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

โดยจะเริ่มจากการนำเอาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นมาเป็นกรอบในการ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสถานศึกษา แล้วแปลงไปสู่การปฏิบัติด้วยการจัดทำเป็น แผนพัฒนาการศึกษาสามปี แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาศึกษาของสถานศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ

สถานศึกษาจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

- 1) ปัญหาที่สถานศึกษาต้องแก้ไข เช่น ปัญหาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาต่างๆ ที่ต่ำ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องเร่งพัฒนาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 2) ความต้องการของสถานศึกษา เช่น ครู สื่อ /วัสดุ /อุปกรณ์การเรียนการสอน สนามกีฬาต่างๆ
- 3) ปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียของสถานศึกษา
- 4) แผนยุทธศาสตร์พัฒนาท้องถิ่น
- 5) นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 6) นโยบายเกี่ยวกับการศึกษาของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 7) นโยบายการศึกษาของกลุ่มพื้นที่การศึกษาท้องถิ่น
- 8) นโยบายการศึกษาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- 9) นโยบายเกี่ยวกับการศึกษาของชาติ เช่น แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาชาติ ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง เป็นต้น และนโยบายอื่นๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น นโยบายเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Agreement : AFTA) ที่จะส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายบริการ ทุน และแรงงานอย่างเสรีระหว่างประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน ซึ่งการจัดการศึกษาจะต้องรองรับอนาคตที่จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ด้วย

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในขั้นตอนนี้ เป็นการสร้างหรือกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการพัฒนา ตลอดจน จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลตามความเป็นจริงที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมด ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการวิเคราะห์แบบค่อยเป็นค่อยไป ให้มีการวิเคราะห์ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง

ขั้นตอนที่ 3 ทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

หลังจากที่ได้ประเด็นการพัฒนาที่จะนำไปเขียนเป็นวิสัยทัศน์แล้ว จะต้องทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ว่า การที่สถานศึกษาจะดำเนินงานให้บรรลุตามประเด็นการพัฒนาเหล่านั้นได้ สถานศึกษามีจุดแข็งและมีโอกาสอะไรอย่างไร และสถานศึกษามีจุดอ่อนอุปสรรคอะไร อย่างไร ที่จะทำให้การดำเนินงานล้มเหลวไม่สามารถบรรลุตามประเด็นการพัฒนาเหล่านั้นได้

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

หลังจากที่สถานศึกษาทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคแล้ว พบว่า สถานศึกษามีความสามารถที่จะบรรลุตามประเด็นการพัฒนาดังกล่าวได้สำเร็จ ให้ดำเนินการ ดังนี้

1) กำหนดวิสัยทัศน์ โดยนำเอาประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งสุดท้าย มาเขียนเป็นวิสัยทัศน์

2) กำหนดพันธกิจ นำเอาประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ถัดจากครั้งสุดท้าย มาเขียนเป็นพันธกิจ ซึ่งจากตัวอย่างประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งที่ถัดจากครั้งสุดท้าย คือ ครั้งที่ 4

3) กำหนดยุทธศาสตร์ โดยนำเอาประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ถัดจากครั้งที่นำไปเขียนเป็นพันธกิจ มาเขียนเป็นยุทธศาสตร์ ซึ่งจากตัวอย่างประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งที่ถัดจากครั้งที่นำไปเขียนเป็นพันธกิจ คือ ครั้งที่ 3

4) กำหนดแนวทางการพัฒนา โดยพิจารณาว่าในประเด็นการพัฒนาที่นำไปเขียนเป็นยุทธศาสตร์แต่ละยุทธศาสตร์ มีประเด็นการพัฒนาอะไรบ้างที่อยู่ในหมวดหมู่/กลุ่มนี้ ก็ให้นำเอาประเด็นการพัฒนาที่อยู่ในหมวดหมู่/กลุ่มนี้ไปเขียนเป็นแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์นั้นๆ

5) กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (หรือภาพความสำเร็จของวิสัยทัศน์) โดยพิจารณาจากภาพความสำเร็จของแต่ละยุทธศาสตร์ กล่าวคือ จะพิจารณาว่า ในแต่ละยุทธศาสตร์ ทำไปเพื่อต้องการให้เกิดอะไรขึ้น แล้วก็นำสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นนั้นมากำหนดเป็นจุดมุ่งหมายของการพัฒนา จะเห็นว่าในยุทธศาสตร์แต่ละยุทธศาสตร์อาจมีภาพความสำเร็จของยุทธศาสตร์นั้นๆ มากกว่า 1 ภาพความสำเร็จ ดังนั้น ใน 1 ยุทธศาสตร์อาจกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาได้มากกว่า 1 จุดมุ่งหมายๆ ก็เป็นไปได้

6) กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแต่ละจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา โดยพิจารณาว่าในแต่ละแนวทางการพัฒนาทำไปเพื่อต้องการให้เกิดอะไรขึ้นซึ่งเป็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม (สามารถสังเกตได้ วัดได้ นับได้) แล้วก็นำสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นนั้นมากำหนดเป็นตัวชี้วัดของจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานั้นๆ จะเห็นว่าในแนวทางการพัฒนาแต่ละแนวทางการพัฒนาอาจต้องการให้เกิดผลสำเร็จขึ้นมากกว่า 1 ประการ ดังนั้น ใน 1 แนวทางการพัฒนาอาจกำหนดตัวชี้วัดได้มากกว่า 1 แนวทางการพัฒนา ก็เป็นไปได้

7) จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด ทุกตัวชี้วัด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตัวชี้วัดตรงกัน
ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสามปี

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสามปีของสถานศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดทำ Strategy Map ของแต่ละแนวทางการพัฒนา เพื่อจะได้ทราบว่าในแนวทางการพัฒนานั้นๆ จะต้องจัดทำโครงการอะไรบ้างจึงจะนำไปสู่การบรรลุตัวชี้วัดแต่ละตัว

ขั้นตอนที่ 2 นำผลจากการทำ Strategy Map ในขั้นตอนที่ 1 ไปจัดทำเป็นร่างแผนพัฒนาการศึกษาสามปีของสถานศึกษา ตามเค้าโครงที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาการศึกษาสามปีของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 ผู้อำนวยการสถานศึกษาประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษาสามปีของสถานศึกษา

ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดทำร่างแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา โดยเลือกเอาเฉพาะโครงการที่ใช้เงิน (ทั้งเงินที่สถานศึกษาหาได้เอง เงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณให้ และ เงินที่รัฐบาลอุดหนุน) ซึ่งดำเนินการระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ของปีปัจจุบัน ถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป ไปจัดทำเป็นร่างแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษาตามเค้าโครงที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาประกาศใช้แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา

ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของสถานศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดทำร่างแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของสถานศึกษา โดยเลือกเอาทุกโครงการ (ทั้งที่ใช้เงินที่ และ ไม่ใช้เงิน)

ขั้นตอนที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาประกาศใช้แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

3. จัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ

3.1 กระบวนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยได้ระบุให้มีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศไว้

เป็น 1 ใน 8 ประการของหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนั้น สถานศึกษาอาจมีแนวดำเนินการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดังนี้

- 1) จัดโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- 2) กำหนดตัวผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมเป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ
- 3) นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน

3.2 การกำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศ

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศ ให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม เป็นปัจจุบันสะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ การดำเนินการ ดังกล่าว ควรคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร หรือหน่วยงาน ในท้องถิ่น นอกจากนี้ควรคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาล การกระจายอำนาจ ความ โปร่งใส ตรวจสอบได้

3.3 การจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่

สถานศึกษามีข้อมูลมากมาย กระจัดกระจายอยู่ในส่วนต่างๆ ตามภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องหากไม่มีการจัดระบบข้อมูล สารสนเทศให้เป็นระบบระเบียบแล้ว จะเกิดความไม่สะดวกหรือเกิดความยุ่งยากในการนำไปใช้ หรือมีข้อมูลสารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการ ทำงานเพื่อให้ทุกคนทุกฝ่ายมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ขัดแย้งกัน แต่แผนจะไม่มี ความหมายถ้าการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินงานตามแผน ผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบ คุณธรรมย่อมสร้างคนที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้น ได้ไม่ยาก ผู้บริหารจะทำหน้าที่จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ ดูแล กำกับ ติดตามและนิเทศงานของบุคลากรทุกคนให้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้

5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.1 วัตถุประสงค์ของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

- 1) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถติดตามรวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าของการดำเนินงานและการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง
- 2) เพื่อรวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
- 3) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับ
- 4) เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 5) เพื่อเตรียมความพร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดและรองรับการประเมินภายนอก

5.2 รูปแบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

- 1) ผู้บริหารเป็นผู้ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง ว่าโครงการ /กิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้สามารถดำเนินงานได้ตามแผนหรือไม่
- 2) คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นระยะตามที่สถานศึกษากำหนด ประเด็นที่ติดตามตรวจสอบคือ โครงการ /กิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้สามารถดำเนินงานได้ตามแผนหรือไม่
- 3) หัวหน้ากลุ่ม /ฝ่ายงานติดตามตรวจสอบ เป็นการติดตามตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ปฏิบัติงานเสนอหัวหน้ากลุ่ม /ฝ่ายงาน เป็นผู้ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานจากรายงานดังกล่าวและตรวจสอบการปฏิบัติงานจริง
- 4) ผู้ปฏิบัติงานรายงานการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นระยะตามที่สถานศึกษากำหนด ประเด็นที่รายงานคือโครงการ /กิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ สามารถดำเนินงานได้ตามแผนหรือไม่ มีการปรับแผนหรือไม่ ถ้ามีเพราะเหตุใด ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ /ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ /กิจกรรมหรือไม่ เพียงใด

5.3 กระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาดังนี้

- 1) วางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุด การวางระบบที่ดีจะต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและการบันทึกการทำงานทุกขั้นตอนเป็นปัจจุบัน

2) ดำเนินงานตามแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ การปฏิบัติร่วมกันของบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย ตามกระบวนการ วิธีการที่กำหนด และต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ

3) รายงานผลติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นการตรวจสอบประเมินตนเองร่วมกัน หรือผลัดเปลี่ยนกันประเมินเพื่อเป็นการทบทวนการปฏิบัติงาน มีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4) รายงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการเสนอแนะมาตรการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยนำผลการประเมินมาพัฒนา

6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

6.1 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจะต้องมีความชัดเจน มีความเป็นปรนัย มีความเหมาะสมกับสิ่งที่ถูกประเมิน ดังนั้นควรเลือกใช้วิธีการประเมินต้องเลือกวิธีการที่มีประสิทธิภาพ หลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นให้มากที่สุด

6.2 ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายใน

6.2.1 ขั้นเตรียมการ

1) การเตรียมความพร้อมของบุคลากรทุกคน โดยทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในประเด็นที่สำคัญๆ

2) การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันเป็นทีม

6.2.2 ขั้นดำเนินงาน

1) การวางแผนการปฏิบัติงาน (p) จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจน โดยใช้กรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแนวทางการดำเนินงาน รวมไปถึงการวางแผนผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้สำหรับการจัดทำแผนของสถานศึกษา

2) การดำเนินการตามแผน (d) ศึกษามาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ ผู้บริหารควรให้การส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากร ทำงานอย่างมีความสุข โดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

3) การตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา (c) โดยวางกรอบการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา สร้างเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานและสรุปผลการตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

4) การนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุง (A) สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามาวิเคราะห์ วางแผนการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาในส่วนที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา

6.2.3 ขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการประเมิน

เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาเสร็จแล้วจะจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา พร้อมสรุปจุดแข็ง และจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา ให้หน่วยงานต้นสังกัด ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ

6.3 แนวทางการประเมินคุณภาพภายใน

1) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานของสถานศึกษา โดยสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพสถานศึกษาที่พึงประสงค์เป็นการส่งเสริมกำกับดูแล ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) การประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ นำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้และพัฒนา สำหรับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องอยู่ในระดับปรับปรุง ต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขตามระยะเวลาที่เหมาะสม

3) การรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาสรุปผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในมีรายละเอียด สรุปได้ ดังนี้

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา
- 2) รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และแปลผล

- 3) เขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษา
- 4) นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 5) รายงานและเปิดเผยต่อผู้เกี่ยวข้อง

8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 4 แนวคิด ดังนี้ แนวคิดที่ 1 กระบวนการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด แนวคิดที่ 2 การจัดการความรู้ แนวคิดที่ 3 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และแนวคิดที่ 4 การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ โดยมีหลักการดังนี้

แนวคิดที่ 1 กระบวนการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด

การใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาดเป็นกระบวนการนำข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่สถานศึกษามีอยู่มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนหรือด้านอื่นๆ โดยข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ ได้มาจากการประเมินจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

แนวคิดที่ 2 กระบวนการพัฒนาโดยการจัดการความรู้

การจัดการความรู้เป็นแนวคิดที่สามารถนำไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปตามวงจรคุณภาพ PDCA และทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

แนวคิดที่ 3 กระบวนการพัฒนาโดยการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

เครือข่ายเป็นกลุ่มของบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในกลุ่มหรืออาจมีการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวกันของบุคคลด้วยความสมัครใจ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ประสานงานเชื่อมโยงกัน สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันภายใต้รูปแบบหรือระเบียบโครงสร้างที่บุคคล องค์กร หรือสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระต่อกัน การเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร สาระ ความรู้ จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ มาใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียน ผู้สอน และสถานศึกษาสามารถนำเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 43 ของ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

1) กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546

2) กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546

ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้

“การประเมินคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

“การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการติดตามการตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบ และโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อ 3 ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย

- 1) การประเมินคุณภาพภายใน
- 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ 4 ระบบประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรองรับมาตรฐานและมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับต้องประกอบด้วย

- 1) การประเมินคุณภาพภายนอก
- 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ข้อ 5 ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อ 6 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน

ข้อ 7 สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ 8 การประกันคุณภาพภายในที่กำหนดในส่วนนี้ให้ใช้บังคับแก่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ไม่รวมถึงการจัดการอาชีวศึกษา

ข้อ 14 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) จัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

แนวคิดและหลักการการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ความหมายของศึกษานอกระบบ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 15 การศึกษานอกระบบ หมายถึง การศึกษาซึ่งจัดขึ้นนอกระบบปกติ ที่จัดให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัย ไม่มีการจำกัด พื้นฐานการศึกษาอาชีพประสบการณ์หรือความสนใจ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ในด้านพื้นฐานแก่การดำรงชีวิต ความรู้ทางด้านทักษะ การประกอบอาชีพ และความรู้ด้านอื่นๆ เพื่อ

เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การจัดการศึกษามีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผล ซึ่งเงื่อนไขความสำเร็จ การศึกษาโดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีตามเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ ต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 มาตรา 4 ระบุว่า “การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมาย ผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบหลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลา เรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้ “การศึกษานอกระบบ” บางที่เรียกว่า “การศึกษานอกระบบโรงเรียน” หรือบางประเทศใช้คำว่า “การศึกษาผู้ใหญ่” นั้น เป็นกิจกรรมการศึกษา ซึ่งจัดบริการให้แก่ผู้พลัดโอกาสเข้าศึกษาในระบบโรงเรียน โดยไม่จำกัดวัย เพศ พื้นฐานการศึกษา กิจกรรมทางการศึกษาหลากหลายรูปแบบมีความยืดหยุ่นในเรื่องต่างๆ เช่น ระเบียบ กฎเกณฑ์ หลักสูตร ระยะเวลาของกิจกรรม และการประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีสภาพปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน

วรุตต์ ประธาพันธ์ (2554, 23) ได้สรุปความหมายของการศึกษานอกระบบ ไว้ว่า การศึกษานอกระบบ หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาเรียนหรือ ฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

นิตยาพร จันทร์อุดม (2555, 21) ได้กล่าวว่า การศึกษานอกระบบ หมายถึง กระบวนการ ทางการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มหรือพัฒนาศักยภาพให้แก่ประชาชน ทั้งในด้านความรู้ ความชำนาญ หรืองานอดิเรกต่าง ๆ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาอาจ ได้รับหรือไม่ได้รับเกียรติบัตรก็ได้ ซึ่งเกียรติบัตรนี้ไม่ เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบเงินเดือนหรือศึกษาต่อ ยกเว้นการศึกษาสายสามัญของสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีการมอบวุฒิบัตรที่สามารถเปรียบเทียบเงินเดือน หรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้

แนวคิดของการจัดการศึกษานอกระบบ

วรุตต์ ประธาพันธ์ (2554, 22) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบ โรงเรียนไว้ ดังนี้

1. ด้านรูปแบบ การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นการจัดการศึกษาที่ไม่มีรูปแบบแน่นอน มีรูปแบบการจัดที่แตกต่างกันออกไป เป็นการจัดเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายหลายประการ ตามความประสงค์ของผู้จัดและผู้รับ เป็นการส่งเสริมให้การศึกษาในระบบโรงเรียนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
2. สถาบันที่รับผิดชอบ สถาบันที่มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีมากมายหลายหน่วยงานหลายสถาบันทั้งของรัฐและเอกชน
3. หลักสูตร หลักสูตรการศึกษานอกระบบโรงเรียน ยืดหยุ่นได้มาก บางแห่งอาจจะเข้มงวดเกี่ยวกับกำหนดเวลาเรียนเวลาสอน มีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วย แต่บางแห่งก็ไม่เข้มงวดในเรื่องเหล่านี้ สามารถสร้างหลักสูตรจากความต้องการของผู้เรียนได้
4. วิธีสอน วิธีสอนของการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีแตกต่างกันออกไปตามลักษณะความเหมาะสมบางครั้งจำเป็นต้องสอนในห้องเรียนระหว่างครูกับผู้เรียน แต่บางแห่งอาจจะต้องใช้การฝึกอบรม การสาธิต การศึกษาทางไปรษณีย์เรียนด้วยตนเอง รวมทั้งการใช้วัสดุทัศนศึกษาและสื่อมวลชนเข้าช่วย

หลักการของการศึกษานอกระบบ

1. เน้นความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา การกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมและทั่วถึง
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความยืดหยุ่นในเรื่องกฎเกณฑ์ระเบียบต่างๆ
3. จัดการศึกษาให้สนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ให้เรียนรู้ในสิ่งที่สัมพันธ์กับชีวิต
4. จัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้สอนมิได้จำกัดเฉพาะครู อาจจะเป็นผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานหรือจากท้องถิ่น

หลักการจัดการศึกษานอกระบบยึดหลักการและความมุ่งหมาย โดยภาพรวมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ควบคู่กับหลักการการศึกษานอกระบบ หลักความเสมอภาคการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ กระบวนการเรียนรู้ ความหลากหลาย ความยืดหยุ่น การบูรณาการการกระจายอำนาจ เพื่อให้การศึกษานอกระบบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

ความเชื่อพื้นฐานของการจัดการศึกษานอกระบบ เป็นความเชื่อที่แสดงจุดยืนอย่างชัดเจนว่าการศึกษาอาจเกิดขึ้นได้ทุกหนทุกแห่ง ไม่เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น การศึกษานอกระบบอาจพิจารณาได้ 2 มิติ คือ

มิติที่ 1 เป็นการศึกษที่จัดขึ้นนอกเหนือจากที่จัดในโรงเรียน โดยมีหลักสูตรวิธีการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลเช่นเดียวกัน แต่ก็มีมีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชน ผู้เรียนสามารถนำเนื้อหาจากสภาพแวดล้อม หรือความต้องการของ

ผู้เรียนมากำหนดเป็นหลักสูตรก็ได้ แนวคิดดังกล่าวให้ความสำคัญกับความ เป็นมนุษย์ที่มีเลือดเนื้อ มีชีวิต จิตใจ มีอารมณ์ มีศักดิ์ศรี ของความเป็นมนุษย์ มีเสรีภาพที่จะเลือกและตัดสินใจ สามารถ รับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนตัดสินใจ เป็นมนุษย์ที่พัฒนาได้ด้วยตนเอง มิใช่เครื่องจักรหรือผู้งานที่จะถูก ใ้ใครบังคับชี้หน้าได้ โดยไม่ยินยอม มนุษย์เป็นผู้ที่สามารถคิดเองได้ สามารถคิดเป็น รู้จักรับผิดชอบชั่วดี ประเด็นสำคัญคือ มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มิใช่ถูกสอน เมื่อเขาปรารถนาที่จะเรียน ก็จะ ขวนขวายที่จะเรียน และสามารถเรียนรู้ ได้อย่างลึกซึ้งจนนำความรู้ นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ ตนเอง ครอบครัว และชุมชนของตนได้

มิติที่ 2 เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับผู้ที่ยอยู่นอกระบบ โรงเรียน เป็นผู้ที่ไม่สามารถ เข้าถึงบริการที่โรงเรียนจัดให้ได้ โดยข้อจำกัดต่างๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจน ทางด้านร่างกาย จิตใจ ที่สำคัญคือส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในการใช้ชีวิต และการทำงานมาระดับหนึ่ง สามารถรับผิดชอบตนเองได้ การจัดการศึกษาจึงใช้หลักการสอน ผู้ใหญ่ (Andragogy) เป็นหลักการสำคัญ นั่นก็คือเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียน และครูผู้สอนในการวางแผนการเรียนร่วมกัน ต้องเข้าใจเหตุผลของการเรียน มีเป้าหมายของ การเรียนรู้ที่ชัดเจน ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีเรียนที่เหมาะสมกับตนเองได้ ผู้เรียนจึงเป็นศูนย์กลาง ของการเรียนรู้ที่จะร่วมตัดสินใจกับกลุ่มเพื่อและครูว่าจะเรียนอะไร อย่างไร มีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการเรียนของตนเอง ผู้จัดการศึกษาสำหรับผู้ที่ยอยู่นอกระบบ โรงเรียนจะต้องเข้าใจ ธรรมชาติ จิตใจและอารมณ์ของกลุ่มเป้าหมายและจัด โอกาสให้เรียนด้วยตนเอง เรียนจากของจริง เอาความรู้และประสบการณ์จากการทำงานมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ด้วย การออกแบบการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านร่างกาย ความคิด จิตใจ สติปัญญา และสภาพแวดล้อม

การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการศึกษาตลอดชีวิต มีภารกิจสำคัญที่มุ่ง ให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการศึกษาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตตาม มาตรฐานของสังคมซึ่งเป็นสิทธิที่คนทุกคนพึง ได้รับ นอกจากนั้นยังจะต้องได้รับการศึกษาที่ ต่อเนื่องจากการศึกษาพื้นฐาน นำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาชุมชนและ สังคมในที่สุด

การจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบ จึงยึดหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ หลักความเสมอภาคทางการศึกษา หลักการพัฒนาตนเองและการพึ่งพาตนเอง หลักการบูรณาการ การเรียนรู้และวิถีชีวิต หลักความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และหลักการเรียนรู้ร่วมกัน และการมีส่วนร่วมของชุมชนดังนี้

1) หลักความเสมอภาคทางการศึกษา กลุ่มเป้าหมายของการศึกษานอกระบบ ส่วนมาก เป็นผู้พลัดโอกาส และผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ซึ่งอาจมีความแตกต่างทางด้าน สถานภาพในสังคมอาชีพเศรษฐกิจ และข้อจำกัดต่างๆ ในการจัดการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ การศึกษานอกระบบต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติ หากแต่สร้างความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน

2) หลักการพัฒนาตนเองและการพึ่งพาตนเอง การจัดการศึกษานอกระบบจะต้อง จัดการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาศักยภาพของตน สามารถ เรียนรู้เกิดความสำเร็จที่จะพัฒนาตนเองได้ เป็นคนคิดเป็น ปรับตัวเพื่อให้ทันกับกระแสการ เปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เรียนด้วยตนเอง พึ่งพาตนเอง เพื่อให้สามารถ ดำรงชีวิตอย่างเป็นปกติสุขท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3) หลักการบูรณาการการเรียนรู้กับวิถีชีวิต หลักการนี้อยู่บนพื้นฐานของการจัดการ เรียนรู้ที่สัมพันธ์กับสภาพปัญหา วิถีชีวิต สภาพแวดล้อม และชุมชนท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งเป็น หลักการที่สำคัญ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ถึงดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อการ จัด กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เป็นลักษณะของการบูรณาการจึงมีความเหมาะสม โดยบูรณา การสาระต่างๆ เพื่อการเรียนรู้ และบูรณาการวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการ คุณภาพชีวิตของผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม

4) หลักความสอดคล้องกับปัญหาความต้องการและความถนัดของผู้เรียน หลักการ นี้เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักความต้องการของตนเอง สามารถจัดการศึกษาให้กับตนเองได้อย่าง เหมาะสม ครู กศน. มีบทบาทในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยให้ ผู้เรียนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ สาระการเรียนรู้ วิธีการเรียน และการประเมินผลการเรียนรู้ของ ตนเอง ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษานอกระบบที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

5) หลักการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมของชุมชน การเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม ผู้เรียนนับว่าสำคัญ เป็นการส่งเสริมและสร้างกัลยาณมิตรในกลุ่มผู้เรียน ก่อให้เกิดความร่วมมือ ความผูกพัน เอื้ออาทร การช่วยกันและกัน ปลูกฝังวินัยในตนเอง ฝึกความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นสิ่งที่ ควรเกิดขึ้นสำหรับผู้เรียนที่มีวุฒิภาวะ สำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชน ก็นับว่าเป็นหลักการสำคัญ ในการจัดการศึกษานอกระบบ ชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การ จัดสรรทรัพยากรเป็นแหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนในเรื่องอื่นๆ เพื่อผลิตผู้เรียนที่เป็นสมาชิกที่ดีของ ชุมชนต่อไป

การศึกษาตามอัธยาศัย

ผลที่เกิดขึ้นจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้ระบบการศึกษาของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่มีอยู่ 2 รูปแบบ คือการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียนเพิ่มเป็น 3 รูปแบบ สำหรับรูปแบบที่เพิ่มขึ้นได้แก่การศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งความรู้อื่นๆ ซึ่งการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบนี้สามารถถ่ายโอนผลการเรียนที่สะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบก็ได้ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากการเรียนนอกระบบตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพหรือจากประสบการณ์การทำงาน ซึ่งจะเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่จัดขึ้นในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

ความหมายการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2544, 33-38) ให้ความหมายการศึกษาตามอัธยาศัยว่าเป็นการศึกษาที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิตที่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากประสบการณ์ การทำงาน บุคคล ครอบครัว สื่อมวลชนชุมชน แหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความบันเทิง และการศึกษาตามอัธยาศัยเอกสารสาระหลักการและ

ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ให้ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัย ไว้ว่า

การศึกษาตามอัธยาศัย หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

การศึกษาตามอัธยาศัย เกิดจากปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิตที่ว่า บุคคลจะได้รับการศึกษาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย

วรุตดี ประดาพันธ์ (2554, 25) ได้ให้ความหมายของ การศึกษาตามอัธยาศัย ไว้ว่า การศึกษาตามอัธยาศัย หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคลซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาสความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

แนวคิดการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิตตามสถานการณ์ในชีวิต เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงาน หรือเรียนรู้จากบุคคล ครอบครัว สภาพแวดล้อม สื่อ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความบันเทิงและการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีลักษณะสำคัญ

คือ ไม่มีหลักสูตร ไม่มีเวลาเรียนที่แน่นอน ไม่จำกัดอายุ ไม่มีการลงทะเบียน และไม่มีการสอน ไม่มีประกาศนียบัตร หรือไม่มีสถานที่เรียนแน่นอน เรียนที่ไหนก็ได้

การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งแต่ละบุคคลแสวงหาความรู้ พัฒนาทักษะ ค่านิยมและเสริมสร้างจากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสิ่งที่อยู่รอบตัว มีลักษณะเป็นไปตามธรรมชาติที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลแต่ละคน (วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2531, 146)

การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อาจมีรูปแบบและวิธีเรียนที่แตกต่างกัน ทั้งรูปแบบที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมหรือมีส่วนจัดหรือร่วมอยู่ในสถานการณ์ ในลักษณะการเรียนรู้ตามสถานการณ์ โดยให้ความสำคัญเรื่องความสัมพันธ์กับชุมชนและการเกี่ยวข้องกับผู้อื่น เพื่อพัฒนาและยกระดับประสบการณ์ ระหว่างการเรียนรู้และปฏิบัติงานในสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งเป็นอย่างมากกว่าการเรียนรู้และประสบการณ์ เป็นการเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับชุมชนและสังคม นอกจากนี้ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว จะต้องประกอบด้วยบริบทของวัฒนธรรม อุดมการณ์ของชุมชน

หลักการการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

1. จัดให้สนองกลุ่มเป้าหมาย ทุกเพศและวัย ตามความสนใจและความต้องการ
2. จัดให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต
3. จัดโดยวิธีหลากหลายโดยใช้สื่อต่างๆ
4. จัดให้ยืดหยุ่น โดยไม่มีรูปแบบใดๆ
5. จัดให้ทันต่อเหตุการณ์
6. จัดได้ทุกกาลเทศะ
7. จัดบรรยากาศ สถานการณ์ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยไม่มีรูปแบบการศึกษา หรือการเรียนรู้ที่ตายตัว ไม่มีหลักสูตรเป็นตัวกำหนดกรอบกิจกรรม หรือขอบข่ายเอกสารสาระหลักการและแนวคิด ประกอบการดำเนินงาน สาระการเรียนรู้ การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความต้องการ และแรงจูงใจใฝ่รู้ของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตาม เราสามารถจัดกิจกรรมเพื่อเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตามอัธยาศัยได้ดังนี้

1) จัดกิจกรรมในแหล่งการเรียนรู้ประเภทต่างๆ เช่น ห้องสมุดประชาชน การเรียนรู้ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ พิพิธภัณฑ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน การจัดกลุ่มเสวนา หรือการอภิปราย กิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม กิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและความรู้ต่างๆ ฯลฯ

2) ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยได้แก่ สนับสนุนสื่อแก่หน่วยงานและแหล่งความรู้ต่างๆ

3) ส่งเสริมให้หน่วยงานเครือข่ายจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เช่นห้องสมุดในสถานทีราชการ สถานประกอบการ ฯลฯ

4) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา กลุ่มต่างๆ ตามความต้องการและความสนใจ เช่น กลุ่มดนตรี กลุ่มสิ่งแวดล้อม พัฒนาชุมชน ฯลฯ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551

“การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการ และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้นและมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

“การศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคลซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“ภาคีเครือข่าย” หมายความว่า บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และองค์กรอื่น รวมทั้งสถานศึกษาอื่นที่มีได้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีส่วนร่วมหรือมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ให้บุคคลได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติโดยให้บุคคลซึ่งได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้วหรือไม่ก็ตามมีสิทธิได้รับการ

การศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตาม กระบวนการและการดำเนินการที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ ยึดหลักดังต่อไปนี้

1) การศึกษานอกระบบ

1.1) ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวางทั่วถึง เป็น ธรรมและมีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน

1.2) การกระจายอำนาจแก่สถานศึกษาและการให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้

2) การศึกษาตามอัธยาศัย

2.1) การเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของผู้เรียน ทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.2) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญา ท้องถิ่นและส่วนที่นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการศึกษา

2.3) การจัดกรอบหรือแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อผู้เรียน

มาตรา 7 การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบ ให้ดำเนินการเพื่อเป้าหมายใน เรื่องดังต่อไปนี้

1) ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคนและสังคม ที่ใช้ ความรู้และภูมิปัญญาเป็นฐานในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และ คุณภาพชีวิต ทั้งนี้ ตามแนวทางการพัฒนาประเทศ

2) ภาคีเครือข่ายเกิดแรงจูงใจและมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมเพื่อจัดกิจกรรม การศึกษา

มาตรา 8 การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ดำเนินการเพื่อเป้าหมาย ในเรื่องดังต่อไปนี้

1) ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิต

2) ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระที่สอดคล้องกับความสนใจและความจำเป็นในการยกระดับ คุณภาพชีวิตทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

3) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์และเทียบโอนผลการเรียนกับ การศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคีเครือข่าย ได้รับโอกาสในการจัดสรรทรัพยากรและเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงาน

มาตรา 12 เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1) กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) กำหนดแนวทางการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

4) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการจัดทำและการพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนจากการเรียนรู้ในการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

5) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 13 ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะอนุกรรมการภาคีเครือข่าย” ที่ประกอบด้วยภาคส่วนต่างๆ ของสังคมที่เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จำนวนอนุกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มาของประธานและอนุกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการภาคีเครือข่ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 14 ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน.” โดยมีเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เรียกโดยย่อว่า “เลขาธิการ กศน.” ซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดีและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงาน

สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
- 2) จัดทำข้อเสนอแนะ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และมาตรฐานการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต่อคณะกรรมการ
- 3) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ การวิจัย การพัฒนา หลักสูตรและนวัตกรรมทางการศึกษา บุคลากร และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- 4) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์ และการเทียบระดับการศึกษา
- 5) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ องค์กรอื่นรวมตัวกันเป็นภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- 6) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา วิทยุชุมชน ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา หอสมุด ประชาชน พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และแหล่งการเรียนรู้อื่น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการ พัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่องของประชาชน
- 7) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- 8) ปฏิบัติงานอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 15 ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

- 1) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร เลขาธิการ กศน. ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานใน ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจำนวนไม่น้อยกว่าห้า คน และให้ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. เป็นกรรมการและเลขานุการ

2) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด เกษตรจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด แรงงานจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายกองค้การ บริหารส่วนจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวน นี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยในพื้นที่ของจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และให้ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 16 คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) ให้คำปรึกษาและร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกับภาคีเครือข่าย

2) ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่าย เพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด

3) ติดตามการดำเนินการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของ สถานศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีคุณภาพและ มาตรฐานตามที่กำหนด และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศรวมทั้งความต้องการเพื่อ การพัฒนาของท้องถิ่น

4) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา 17 ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

1) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยกรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน. กทม.” เป็นหน่วยงานในสังกัดของ สำนักงาน และเป็นหน่วยงานการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่บริหารการจัดการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยภายในกรุงเทพมหานคร

2) ในจังหวัดอื่น ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน. จังหวัด” เป็นหน่วยงานในสังกัดของสำนักงาน และเป็นหน่วยงานการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและมีอำนาจหน้าที่บริหารการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภายในจังหวัด

ให้หน่วยงานการศึกษาตามวรรคหนึ่ง มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงาน กศน. กทม. หรือสำนักงาน กศน. จังหวัด แล้วแต่กรณี รวมทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบและมีฐานะเป็นผู้บริหารการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา 18 ให้สถานศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยร่วมกับภาคีเครือข่าย

การดำเนินงานของสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง อาจจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเป็นหน่วยจัดกิจกรรมและสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนก็ได้

การจัดตั้ง ยุบ เลิก รวม การกำหนดบทบาท อำนาจและหน้าที่ของสถานศึกษาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา 19 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีคณะกรรมการสถานศึกษา

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มาของประธานและกรรมการวารสารการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 20 ให้สำนักงานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบซึ่งเป็นระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน โดยได้รับความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายและสำนักงาน

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 21 ให้สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน ปรับเปลี่ยนภารกิจมาเป็น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ กศน. จนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการ กศน. ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงมีฐานะเป็นคณะกรรมการดังกล่าวต่อไปและปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวขึ้นใหม่เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 22 ให้เลขาธิการ กศน. แต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 23 ให้รัฐมนตรีจัดทำบัญชีรายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีความพร้อมในการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ และประกาศรายชื่อสถานศึกษาดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ถือว่าสถานศึกษาตามบัญชีรายชื่อที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่งเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 24 ให้นำกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศและคำสั่งเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมจนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 25 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, 53-54) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บทบาทด้านการให้คำปรึกษามีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ส่วนด้านภาวะผู้นำด้านการส่งเสริม ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการกำกับดูแล อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ทองใส จันทรัตน์ (2551, 52) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกุฉินทวงศ์ที่ได้รับการประเมินภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ใน ระดับมากปัญหาการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ผู้บริหารควรตระหนัก ผู้บริหารและครูควรมีการวิเคราะห์สังเคราะห์ผลการประเมินตามมาตรฐาน การศึกษา

นิกร ศรีสุพัฒน์ (2550, 55) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่าสภาพการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในอยู่ในระดับน้อย

ประวันชัย เต็งทอง (2550, 63-64) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่าปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมมีปัญหายุ่ง ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับน้อย

ภาวนา สรเสณี (2551, 59-60) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาปัญหาการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่สงขลา เขต 2 พบว่าปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

พิเชษฐ์ สุกณา (2552, 88) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ผลของการศึกษาปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ปัจจัยด้านผู้บริหาร ครูผู้สอน อาคารสถานที่ งบประมาณ และชุมชน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

มนูญ พันธุ์หล่อ (2553, 73) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 พบว่าปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนพบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พิเชษฐ์ แสงกระจ่าง (2555, 109) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่าผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ทั้ง 10 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและองค์กรอื่น ด้านการพัฒนาและใช้สื่อ

ภัสกร นุ่นปาน (2555, 69) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่าสภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2553 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการจัดทำระบบบริหารสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องล้วนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยพบว่าปัญหาสำคัญ

อันดับหนึ่งของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน คือ งานด้านการจัดทำระบบบริหารสารสนเทศ รองลงมาคือ งานด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอันดับสาม คือ งานด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อยที่สุด คือ งานด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มลิวัลย์ พาศรี (2552, 145) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่าปัจจัยการบริหารด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านลักษณะองค์กรและด้านลักษณะบุคลากรสามารถพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.846 มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 71.50 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.248

งานวิจัยต่างประเทศ

Nieo (2009) ศึกษาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาประกอบไปด้วย คณะคณบดีฝ่ายวิชาการและผู้ช่วยหัวหน้ากิจกรรมนักศึกษา แผนกผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงานและอาจารย์ผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า สภาพก่อนที่จะพัฒนาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ไม่ได้มีการศึกษาระบบการประกันคุณภาพที่ชัดเจนซึ่งการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์พัฒนาระบบการประกันคุณภาพคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ประกอบด้วยทั้ง 3 ด้านคือด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

Juha (2012) ศึกษาวิเคราะห์การรักษาระบบการประกันคุณภาพใน ของสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้น ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น และกล่าวถึงการตรวจสอบคุณภาพภายนอกของหน่วยงานประกันคุณภาพเพื่อการจัดการคุณภาพระหว่างการตรวจสอบภายนอกและการนำเสนอขั้นตอนของการตรวจสอบคุณภาพภายใน ผลการวิจัยพบว่า ระบบกลไกในการประกันคุณภาพสามารถทำให้องค์กรมีความคล่องตัวและช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

Hanna & Arielle (2013) ศึกษาการปรับปรุงคุณภาพ การประเมินผลภายในของวิทยาลัยครูเตهران ประเทศอิสราเอล โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ หัวหน้าสาขาวิชา 17 สาขา ประกอบไปด้วยคณะมนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ครุศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าการกำกับดูแลภายนอกถูกกำหนดไว้ในสถาบันการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ คุณภาพที่มีให้เกิดขึ้นจากคณะนักวิชาการและจากความต้องการของสถาบันการศึกษา สำหรับผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจและผู้ปฏิบัติงานในด้านการศึกษาที่สูงขึ้น กรณีศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนในการสร้างวัฒนธรรมของ

องค์กรที่สามารถช่วยในกระบวนการประกันคุณภาพภายนอก เมื่อจำเป็นต้องมีผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง

Yingxia & Xiaofan (2014) ศึกษาคุณภาพและการประกันคุณภาพของการศึกษาเอกชนของชาวจีน โดยใช้การวิเคราะห์แบบหลายมิติและได้นำเสนอโครงสร้างการทำงาน ผลการวิจัยพบว่าการศึกษาคำนี้ให้ข้อมูลเชิงประจักษ์ถึงวิธีการการประกันคุณภาพที่จะส่งผลให้การศึกษาเอกชนเกิดการพัฒน แสดงให้เห็นถึง "การประกันคุณภาพแบบสามเสา" ซึ่งประกอบด้วย 3 หน่วยงาน คือ รัฐบาล ตลาด สถาบันการศึกษา ที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมและข้อจำกัดของการวิจัยในครั้งนี้ คือ ตำแหน่งที่สัมพันธ์กับหน่วยงานในการประกันคุณภาพในปัจจุบัน คือ ความสำเร็จของการดำเนินงานในประเทศจีนขึ้นอยู่กับวิธีการที่รัฐบาลกำหนดแบบระบบสามเสาและความสมดุลของบทบาทในการควบคุม เพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานแต่ละแห่งทำหน้าที่ที่เป็นอิสระและร่วมมือกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องวางแผน กำกับ ดูแล ติดตามการดำเนินเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมวิชาการ และการวัดผลประเมินผล โดยต้องกำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมุ่งเน้นให้นักศึกษา ครู ชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำกิจกรรมทางวิชาการ โดยการบริหารงานวิชาการทุกชั้นตอนนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ที่จะป็นเครื่องขับเคลื่อนให้งานประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งแต่ละปัจจัยนั้นมีความจำเป็น และสำคัญ เป็นอย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านชุมชน เพราะถ้าปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ได้ดำเนินการตามความเหมาะสมแล้ว เชื่อแน่ว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะมีคุณภาพไปในทิศทางเดียวกันอย่างแน่นอน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อการศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน เจ้าหน้าที่หรือครูที่รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 11 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 118 คน รวมทั้งสิ้น 140 คน จากสถานศึกษาจำนวน 11 แห่ง ใน 11 อำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่หรือครูที่รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 8 คน และครูผู้สอน จำนวน 87 คน รวมทั้งสิ้น 103 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน วิจิต ฤทธิจรูญ, 2554, 119) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) จากประชากรทั้งหมด 140 คน โดยแบ่งประชากร ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพภายใน และครูผู้สอน จากสถานศึกษา 11 แห่ง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

2.2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน วิจิต ฤทธิจรูญ, 2554, 119) ตามข้อ 2.1

2.3 กำหนดหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้น จากผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพภายใน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

2.4 สุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling) ทำการสุ่มโดยวิธีจับสลากรายชื่อ จากผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพภายใน และครูผู้สอน ในแต่ละกลุ่ม จนครบจำนวนที่ต้องการ ตามจำนวนที่กำหนดใน ข้อ 2.3 ปรากฏจำนวนตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

ชื่อสถานศึกษา	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้ บริหาร	ผู้รับผิดชอบ งานประกัน	ครู	รวม	ผู้ บริหาร	ผู้รับผิดชอบ งานประกัน	ครู	รวม
เมือง	1	1	26	28	-	1	22	23
ศรีนครินทร์	1	1	6	8	1	1	5	7
ควนขนุน	1	1	21	23	1	-	16	17
ป่าพะยอม	1	1	7	9	1	1	4	6
ศรีบรรพต	1	1	7	9	1	1	4	6
กงหรา	1	1	10	12	1	-	7	8
บางแก้ว	1	1	5	7	1	1	4	6
เขาชัยสน	1	1	10	12	1	1	7	9
ปากพะยูน	1	1	10	12	-	1	7	8
ตะโหมด	1	1	8	10	1	1	5	7
ป่าบอน	1	1	8	10	-	-	6	6
รวม	11	11	118	140	8	8	87	103

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง จำนวน 1 ฉบับ โดยโครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ ตำแหน่งที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ ระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวคิดของ สเตียร์ส และพอร์เตอร์ (Steer and Porter) ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 32 ข้อ เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ด้านผู้บริหาร จำนวน 11 ข้อ
2. ด้านครูผู้สอน จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านงบประมาณ จำนวน 6 ข้อ
4. ด้านชุมชน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา 8 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. ด้านการจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. ด้าน การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้เกณฑ์กำหนดน้ำหนักคะแนน และมาตราส่วนประมาณค่าจัดอันดับ 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1964, อ้างถึงใน มลิวัดย์ พาศรี, 2552, 102) ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 50 ข้อ เรียงตามลำดับขึ้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ
 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ
 3. การจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ จำนวน 5 ข้อ
 4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ
 5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำนวน 5 ข้อ
 6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
จำนวน 5 ข้อ
 7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จำนวน 7 ข้อ
 8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 8 ข้อ
- ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ท ตามระดับความเหมาะสม ดังนี้

5	หมายถึง	ความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	ความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	ความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	ความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	ความเหมาะสมน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 และ 3 ผู้วิจัยคัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ (อริยา คงเพ็ชรภาค, 2554, ภาคผนวก) ส่วนตอนที่ 2 ผู้วิจัยคัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ (มัญญ พันธุ์หล่อ, 2553, ภาคผนวก) โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีปัจจัยการบริหารงานวิชาการ และการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากหนังสือ เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ รวมทั้งปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ และการดำเนินการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดโครงสร้างขอบเขตและเนื้อหา
ของแบบสอบถาม และดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดไว้

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา เนื้อหา และจัดหมวดหมู่ของข้อคำถามให้กะทัดรัด เข้าใจง่าย พร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

5. นำแบบสอบถามฉบับปรับปรุงพร้อม โครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา บริหารสถานศึกษา และนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.5 – 1.00 ทั้งตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่หรือครูที่ทำหน้าทำงานประกัน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่หรือครูที่รับผิดชอบงานประกัน จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน มีข้อคำถามตอนที่ 2 จำนวน 32 ข้อ และข้อคำถามตอนที่ 3 จำนวน 50 ข้อ แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทั้งสองฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบัก ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.95 และแบบสอบถามตอนที่ 3 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เท่ากับ 0.97

7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ออกหนังสือแจ้งให้ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำส่งแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์มาลงรหัส (Coding) เพื่อใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องมือการประมวลผลค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับมาตรวจให้คะแนน โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้
 - 5 คะแนน หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ หรือระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 คะแนน หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ หรือระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
 - 3 คะแนน หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ หรือระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 คะแนน หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ หรือระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
 - 1 คะแนน หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ หรือระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด
2. การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเกณฑ์การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยกำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้
 - 4.50 – 5.00 หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ/ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.50 – 4.49 หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ/ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
 - 2.50 – 3.49 หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ/ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.50 – 2.49 หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ/ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
 - 1.00 – 1.49 หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ/ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอักษยัยจังหวัดพัทลุง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งเกณฑ์การแปลผลความสัมพันธ์ (นันทน์ภัส ขวัญทอง, 2556, 92) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่า r	ระหว่าง	0.80 – 1.00	หมายความว่า มีความสัมพันธ์มากที่สุด
ค่า r	ระหว่าง	0.60 – 0.79	หมายความว่า มีความสัมพันธ์มาก
ค่า r	ระหว่าง	0.50 – 0.59	หมายความว่า มีความสัมพันธ์ปานกลาง
ค่า r	ระหว่าง	0.30 – 0.49	หมายความว่า มีความสัมพันธ์น้อย
ค่า r	ระหว่าง	0.01 – 0.29	หมายความว่า มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ผู้วิจัย ได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผู้วิจัยได้นำเสนอเนื้อหาสาระดังนี้

1. สัญลักษณ์และตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอเป็นรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการและระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

สัญลักษณ์และตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสัญลักษณ์และตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size)
x	แทน	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ
x_1	แทน	ปัจจัยด้านผู้บริหาร
x_2	แทน	ปัจจัยด้านครูผู้สอน
x_3	แทน	ปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากร
x_4	แทน	ปัจจัยด้านชุมชน
x_r	แทน	ผลรวมด้านปัจจัยการบริหารงานวิชาการ

Y	แทน	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
y_1	แทน	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
y_2	แทน	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
y_3	แทน	การจัดทำระบบการบริหารและสารสนเทศ
y_4	แทน	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
y_5	แทน	การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
y_6	แทน	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา
y_7	แทน	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ทรัพยากร
y_8	แทน	การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
y_i	แทน	ผลรวมด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
**	แทน	มีนัยสำคัญที่ระดับ .001
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกเป็น 3 ตอน ปรากฏผลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ หรือครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน และครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และระดับการศึกษา ดังรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ (n=103)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	30	29.1
หญิง	73	70.9
รวม	103	100

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 103 คน จำแนกเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง 73 คน คิดเป็นร้อยละ 70.9 ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย 30 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง (n=103)

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษา	8	7.8
เจ้าหน้าที่หรือครูที่รับผิดชอบงานประกัน	8	7.8
ครูผู้สอน	87	84.5
รวม	103	100

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 103 คน ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 84.5 ผู้บริหารสถานศึกษา 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 เจ้าหน้าที่หรือครูที่รับผิดชอบงานประกัน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง (n=103)

ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 ปี	33	32.0
6 – 10 ปี	13	12.6
11 – 15 ปี	23	22.3
16 – 20 ปี	4	3.9
21 ปีขึ้นไป	30	29.1
รวม	103	100

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 103 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ 1- 5 ปี มี 33 คน คิดเป็นร้อยละ 32 ผู้มีประสบการณ์ 21 ปี ขึ้นไป มี 30 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 ผู้มีประสบการณ์ 11 – 15 ปี มี 23 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 ผู้มีประสบการณ์ 6 – 10 ปี มี 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 ผู้มีประสบการณ์ 16 – 20 ปี มี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา (n=103)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	82	79.6
ปริญญาโท	21	20.4
สูงกว่าปริญญาโท	-	0
รวม	103	100

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 103 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 79.6 ปริญญาโท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

1. การวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

ในการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ เบสท์ (Best, 1981, 1982) ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 6 ถึงตารางที่ 10

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน ($n = 103$)

ด้านที่	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	ด้านผู้บริหาร	4.20	.51	มาก
2	ด้านครูผู้สอน	4.16	.43	มาก
3	ด้านงบประมาณและทรัพยากร	3.84	.52	มาก
4	ด้านชุมชน	4.12	.54	มาก
	รวม	4.19	.42	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยรวม ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ปัจจัยด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.20$) รองลงมา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ($\bar{x} = 4.16$) ปัจจัยด้านชุมชน ($\bar{x} = 4.12$) และปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.84$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง
ด้านผู้บริหาร โดยรวมและรายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา	4.26	.67	มาก
2	ความสามารถในการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของคณะครู	4.08	.56	มาก
3	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย	4.15	.72	มาก
4	ผู้บริหารมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเพื่อประกอบการพัฒนางานวิชาการ	4.09	.70	มาก
5	การมอบหมายหน้าที่ และความรับผิดชอบด้านวิชาการให้แก่ผู้ร่วมงานตามความรู้ความสามารถ	4.17	.74	มาก
6	การส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูเข้าร่วมประชุมอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ	4.46	.59	มาก
7	การวางแผนร่วมกับคณะครูในการพัฒนาหลักสูตร	4.24	.76	มาก
8	การจัดการเอกสารหลักสูตร คู่มือครู การจัดประสบการณ์ให้กับครู ได้อย่างเพียงพอ	4.21	.57	มาก
9	ให้ความสำคัญกับการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ ในงานวิชาการ	4.21	.62	มาก
10	การนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือครูได้อย่างเหมาะสม	4.14	.56	มาก
11	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.18	.53	มาก
	รวม	4.20	.51	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ การส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูเข้าร่วมประชุมอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ

มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.46$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.26$) และความสามารถในการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของคณะครู มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.08$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตร	4.18	.53	มาก
2	ครูมีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ	4.08	.57	มาก
3	ยอมรับฟังความคิดเห็นของครู ผู้เรียน และยอมรับการเปลี่ยนแปลง	4.24	.55	มาก
4	จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น	4.33	.65	มาก
5	จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงมากที่สุด	4.25	.63	มาก
6	จัดทำสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีใช้ในการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.02	.64	มาก
7	จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมสำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาทางการเรียน	4.11	.52	มาก
8	จัดสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	4.05	.52	มาก
9	ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	4.18	.60	มาก
10	นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน	4.14	.61	มาก
	รวม	4.16	.43	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$) รองลงมา จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้

ผู้เรียนปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$) และจัดทำสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.02$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านงบประมาณและทรัพยากร โดยรวมและรายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	การได้รับการจัดสรรงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	3.96	.60	มาก
2	การได้รับจัดสรรงบประมาณ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ	3.39	.92	มาก
3	การได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา	3.55	.81	มาก
4	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก	4.22	.68	มาก
5	การเบิกจ่ายเงินของบุคลากร ในสถานศึกษาเป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว	4.06	.81	มาก
6	บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการหาเงินสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา	3.89	.72	มาก
	รวม	3.84	.52	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านงบประมาณและทรัพยากร โดยรวม อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$) รองลงมา การเบิกจ่ายเงินของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว ($\bar{x} = 4.06$) และการได้รับจัดสรรงบประมาณ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.39$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านชุมชน โดยรวมและรายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากคณะครู ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สนใจและให้ความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.22	.65	มาก
2	การเปิดโอกาสให้ชุมชนมาใช้บริการของสถานศึกษาในด้านต่างๆ	4.33	.53	มาก
3	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.89	.67	มาก
4	การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ	4.09	.70	มาก
5	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.05	.62	มาก
	รวม	4.12	.54	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านชุมชน โดยรวม อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ การเปิด โอกาสให้ชุมชนมาใช้บริการของสถานศึกษาในด้านต่างๆ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$) รองลงมา การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากคณะครู ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สนใจและให้ความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.22$) และ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.89$)

2. การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

ในการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ

เบสท์ (Best, 1981, 182) ในภาพรวม รายด้านและรายข้อ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 11 ถึง ตารางที่ 19

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง โดยรวมและรายด้าน (n = 103)

ด้านที่	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	4.13	.43	มาก
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.27	.46	มาก
3	การจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ	4.17	.45	มาก
4	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.29	.49	มาก
5	การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.27	.54	มาก
6	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.26	.49	มาก
7	การจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.35	.45	มาก
8	การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.25	.47	มาก
	รวม	4.19	.42	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยรวม และรายด้าน พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้ง 8 ด้าน กล่าวคือ การจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.35$) รองลงมา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.29$) และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.13$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	3.89	.60	มาก
2	ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการศึกษา	4.01	.62	มาก
3	ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	3.91	.62	มาก
4	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ มาตรฐานที่ใช้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	4.16	.54	มาก
5	ครูและบุคลากรมีความตระหนักในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.24	.63	มาก
6	มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จแต่ละมาตรฐานแต่ละตัว บ่งชี้ได้เหมาะสมกับมาตรฐานที่กำหนด	4.26	.46	มาก
7	มีการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.25	.57	มาก
8	มีการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น	4.30	.57	มาก
	รวม	4.13	.43	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.30$) รองลงมา มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จแต่ละมาตรฐานแต่ละตัวบ่งชี้ได้เหมาะสม

กับมาตรฐานที่กำหนด ($\bar{x} = 4.26$) และครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.89$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและ รายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.11	.59	มาก
2	ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.21	.51	มาก
3	มีการกำหนดเป้าหมายและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในแผนพัฒนา	4.18	.58	มาก
4	มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นก่อนนำมาจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.31	.46	มาก
5	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง	4.47	.59	มาก
6	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่รับผิดชอบและ มีการดำเนินงานตามแผน	4.42	.58	มาก
7	มีการทบทวนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการ ประจำปี	4.20	.51	มาก
	รวม	4.27	.46	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.47$) รองลงมา มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่รับผิดชอบและมีการดำเนินงานตามแผน ($\bar{x} = 4.42$) และ

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.11$)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ
(n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการจัด โครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	4.30	.48	มาก
2	จัดทำระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทของ สถานศึกษา	4.22	.50	มาก
3	มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและมีความ สะดวกรวดเร็ว	4.08	.54	มาก
4	มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้พัฒนาระบบประกันคุณภาพ ครอบคลุมทุกด้าน	4.03	.62	มาก
5	ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.22	.59	มาก
รวม		4.17	.45	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำ
ระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ สถานศึกษามีการจัด โครงสร้างการ
บริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.30$) รองลงมา
จัดทำระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมใน
กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.22$) และมีการนำข้อมูล
สารสนเทศมาใช้พัฒนาระบบประกันคุณภาพครอบคลุมทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.03$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	แผนพัฒนาการศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.31	.54	มาก
2	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.40	.49	มาก
3	สถานศึกษามีการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4.35	.48	มาก
4	สถานศึกษามีการปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์	4.18	.68	มาก
5	สถานศึกษามีการสรุปและรายงานแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	4.23	.62	มาก
	รวม	4.29	.49	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมา สถานศึกษามีการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{x} = 4.35$) และสถานศึกษามีการปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.18$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนที่ได้วางไว้	4.36	.55	มาก
2	มีการกำกับติดตามการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามแผนอย่างต่อเนื่อง	4.23	.64	มาก
3	การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการครบทุกพันธกิจและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด	4.27	.62	มาก
4	มีการสรุปผลการติดตามและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ	4.26	.60	มาก
5	มีการประเมินผลการดำเนินงานรายงานผลการดำเนินงานตามแผนและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน	4.26	.59	มาก
	รวม	4.27	.54	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนที่ได้วางไว้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$) รองลงมา การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการครบทุกพันธกิจและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ($\bar{x} = 4.27$) และมีการกำกับติดตามการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามแผนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.23$)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแต่ละมาตรฐานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.36	.57	มาก
2	สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม	4.26	.55	มาก
3	มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดครอบคลุมทุกด้าน	4.34	.47	มาก
4	มีผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา	4.02	.70	มาก
5	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกๆ ด้าน	4.29	.58	มาก
รวม		4.26	.49	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแต่ละมาตรฐานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$) รองลงมา มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดครอบคลุมทุกด้าน ($\bar{x} = 4.34$) และมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.02$)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมและรายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	มีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองในทุกปี	4.52	.55	มาก
2	มีรายงานการประเมินตนเองที่ครอบคลุมพันธกิจสะท้อนผลการดำเนินงาน	4.38	.58	มาก
3	มีการวิเคราะห์จุดเด่นจุดที่ควรพัฒนาและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม	4.33	.47	มาก
4	มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพอันเนื่องมาจากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก	4.24	.53	มาก
5	ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประจำปี	4.27	.50	มาก
6	มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	4.29	.57	มาก
7	สถานศึกษามีการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีต่อไป	4.34	.63	มาก
รวม		4.35	.45	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองในทุกปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$) รองลงมา คือ มีรายงานการประเมินตนเองที่ครอบคลุมพันธกิจสะท้อนผลการดำเนินงาน ($\bar{x} = 4.38$) และมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพอันเนื่องมาจากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.24$)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมและรายข้อ (n = 103)

ข้อที่	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	มีการวิเคราะห์ผลประเมินคุณภาพภายในและภายนอก	4.27	.54	มาก
2	นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนา	4.19	.64	มาก
3	มีการศึกษาวิจัย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.10	.73	มาก
4	มีการวางแผนการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	4.33	.56	มาก
5	มีการนำผลการประเมินตนเองหรือข้อมูลย้อนกลับไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์	4.25	.51	มาก
6	มีการทำความเข้าใจถึงแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกให้บุคลากรในสถานศึกษาทราบ	4.24	.55	มาก
7	สถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง	4.29	.55	มาก
8	สถานศึกษามีการทำความเข้าใจเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.33	.53	มาก
	รวม	4.25	.47	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการวางแผนการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง และ สถานศึกษามีการทำความเข้าใจเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.29$) และมีการศึกษาวิจัย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.10$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน (n=103)

ตัวแปร	y_1	y_2	y_3	y_4	y_5	y_6	y_7	y_8	y_9
x_1	.734**	.739**	.686**	.688**	.631**	.724**	.714**	.588**	.745**
x_2	.769**	.793**	.767**	.696**	.688**	.741**	.702**	.662**	.788**
x_3	.705**	.667**	.763**	.603**	.601**	.675**	.517**	.546**	.683**
x_4	.761**	.764**	.850**	.716**	.728**	.769**	.695**	.702**	.808**
x_5	.823**	.820**	.853**	.750**	.735**	.807**	.727**	.693**	.838**

** $P < .01$

จากตารางที่ 20 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการ กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวคือปัจจัยด้านชุมชนมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ ($r = .808$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ด้านผู้บริหารกับ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r = .745$ **) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่าการจัดทำแผนพัฒนาการจั ดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r = .739$ **) การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r = .734$ **) การจัดให้มีการประเมิน คุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r = .724$ **) ตามลำดับ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ด้านครูผู้สอน กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r = .788$ **) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า การจัดทำแผนพัฒนา

การจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับมาก ($r = .793^{**}$) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับมาก ($r = .769^{**}$) การจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ มีความสัมพันธ์ระดับมาก ($r = .767^{**}$)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ด้านงบประมาณและทรัพยากร กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r = .683^{**}$) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า การจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ มีความสัมพันธ์ระดับมาก ($r = .763^{**}$) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับมาก ($r = .705^{**}$) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ความสัมพันธ์ระดับมาก ($r = .675^{**}$) ตามลำดับ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการปัจจัยด้านชุมชน กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($r = .808^{**}$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า การจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ มีความสัมพันธ์ระดับมากที่สุด ($r = .850^{**}$) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับมาก ($r = .769^{**}$) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับมาก ($r = .764^{**}$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

สรุป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ประกัน และครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง ทั้งหมด 11 แห่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน เจ้าหน้าที่ประกัน 11 คน ครูผู้สอน จำนวน 118 คน รวมประชากรในการวิจัยครั้งนี้ 140 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำแนกตามเกณฑ์ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, Robert V. and Daryle W. Norgan, 1970, 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านครูผู้สอน ด้านชุมชน และด้านงบประมาณและทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด หากพิจารณารายละเอียดของระดับปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา แต่ละด้าน โดยรวม พบว่ามีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 ระดับปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูเข้าร่วมประชุมอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา และมีการวางแผนร่วมกับคณะครู ในการพัฒนาหลักสูตร และความสามารถในการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของคณะครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงมากที่สุด และยอมรับฟังความคิดเห็นของครู ผู้เรียน และยอมรับการเปลี่ยนแปลง และจัดทำสื่ออุปกรณ์ และเทคโนโลยีใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านงบประมาณและทรัพยากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การเบิกจ่ายเงินของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว การได้รับการจัดสรรงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และการได้รับการจัดสรรงบประมาณ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การเปิดโอกาสให้ชุมชนมาใช้บริการของสถานศึกษาในด้าน

ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากคณะครู ผู้ปกครอง และ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สนใจและให้ความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการเชิญวิทยากร ท้องถิ่นมาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ และผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนก รายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน การจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด หากพิจารณารายละเอียดของระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ของแต่ละด้าน โดยรวม พบว่า มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา มีการกำหนด เป้าหมายความสำเร็จแต่ละมาตรฐานแต่ละตัวบ่งชี้ได้เหมาะสมกับมาตรฐานที่กำหนด และมีการ ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.2 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการ จัด การศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ บุคลากรทุกคนที่รับผิดชอบและมีการดำเนินงานตามแผน และมีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและ ความจำเป็นก่อนนำมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำระบบบริหารและ สารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการ

บริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา จัดทำระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้พัฒนาระบบประกันคุณภาพครอบคลุมทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.4 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา สถานศึกษามีการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนพัฒนาการศึกษา มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และสถานศึกษามีการปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.5 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนที่ได้วางไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการครบทุกพันธกิจและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และมีการสรุปผลการติดตามและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และมีการประเมินผลการดำเนินงานรายงานผลการดำเนินงานตามแผนและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามแผนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.6 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแต่ละมาตรฐานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนด ครอบคลุมทุกด้าน และมีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุกๆ ด้าน และมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.7 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น

รายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองในทุกปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา มีรายงานการประเมินตนเองที่ครอบคลุมพันธกิจสะท้อนผลการดำเนินงาน และสถานศึกษามีการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีต่อไป และมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพอันเนื่องมาจากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.8 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการวางแผนการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง และ สถานศึกษามีการทำความเข้าใจเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา สถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง และมีการศึกษาวิจัย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 กล่าวคือปัจจัยด้านชุมชน มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ .808 ปัจจัยด้านครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก .788 ปัจจัยด้านผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก .745 ปัจจัยงบประมาณและทรัพยากร มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก .683

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง สามารถอภิปรายผลจากการค้นพบในสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ผลของการศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ครูผู้สอน ด้านชุมชน และด้านงบประมาณและทรัพยากร

แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการบริหารงานวิชาการทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่จากผลของการศึกษาที่น่าสังเกต ปรากฏว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง มีบทบาทเด่นชัด ในด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิเชษฐ์ สุกญา, 2552, 88-89) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานวิชาการนั้น ตัวผู้บริหารเองเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน ปัจจุบันจึงพบว่าผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการพัฒนางานวิชาการมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของหน่วยงาน มีการพัฒนาตนเองและการพัฒนางานในหน้าที่ เพื่อให้ทันต่อยุคของความเปลี่ยนแปลงของสังคม และแนวนโยบายของรัฐต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิเชษฐ์ แสงกระจ่าง, 2555, 110 -111) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก หรือ โรงเรียนขนาดใหญ่ จะสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร โรงเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะ การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ จริยธรรมและคุณสมบัติตามที่สังคมต้องการ

ปัจจัยที่น่าสนใจอีกปัจจัยหนึ่ง คือ ปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากร ซึ่งผลการศึกษพบว่า สถานศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมด้านงบประมาณและทรัพยากรอยู่ในลำดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่า ความเหมาะสมของปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ยังต่ำอยู่เมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (มณูญ พันธุ์หล่อ, 2553, 78) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณทุกปัจจัย อยู่ในระดับมาก ปัจจัยย่อยที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาล มุ่งพัฒนาการเรียนการสอน เป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก งบประมาณที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ให้มีประสิทธิภาพเนื่องจากทรัพยากร หรืองบประมาณของหน่วยงานมีจำกัด ดังนั้นจึง

จำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรหรือใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณารายละเอียดของระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ การส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูเข้าร่วมประชุมอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเป็นลำดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา และมีการวางแผนร่วมกับคณะครูในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้เห็นความสำคัญในบทบาทและหน้าที่ในการดำเนินงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุภาภรณ์ คลิ่งทอง, 2554, 96) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปรีชา ปัญญาณฤพล, 2552, 84-85) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่าระดับปัจจัยในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ด้านผู้บริหาร มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น อยู่ในระดับ และเป็นลำดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงมากที่สุด และยอมรับฟังความคิดเห็นของครูผู้เรียน และยอมรับการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิเชษฐ์ สกุนา, 2552, 90-91) พบว่าสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ ด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ครูผู้สอนซึ่งรับผิดชอบโดยตรงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในปัจจุบัน มีการตื่นตัวในการปฏิบัติภาระหน้าที่กันมากขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปรีชา ปัญญาณฤพล, 2552, 85-86) พบว่ามีปัจจัยในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ด้านผู้สอนมีปัจจัยอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านงบประมาณและทรัพยากร ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานศึกษาจัดสรร

งบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา การเบิกจ่ายเงินของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว และการได้รับการจัดสรรงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิเชษฐ์ สกุนา, 2552, 91-92) พบว่าสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 มีปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ความเหมาะสมของปัจจัยแวดล้อมในการบริหารงานวิชาการ ด้านงบประมาณ มีจำกัด ซึ่งแต่ละปีสถานศึกษาจะได้จำกัด เมื่อนำมาจัดซื้อวัสดุสำนักงาน วัสดุฝึก ประกอบการจัดการเรียนการสอน การผลิตสื่อ การเรียนการสอน จึงไม่เพียงพอ หรือการจัดสรรจัดการแบบเรียน คู่มือครู หนังสืออ่านประกอบ ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ

1.4 ด้านชุมชน ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยอยู่ในระดับ เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ลำดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ชุมชนมาใช้บริการของสถานศึกษาในด้านต่างๆ รองลงมา การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากคณะครู ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สนใจและให้ความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ (ปรีชา ปัญญาณฤพล, 2552, 87-88) พบว่ามีปัจจัยในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ด้านชุมชน มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และร่วมตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและครู ทั้งนี้เพราะชุมชนมีส่วนในการกำหนดความสำเร็จ หรือเจริญเติบโตของสถานศึกษาได้ ถ้าชุมชนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษามากก็จะให้กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาสถานศึกษาก็จะดีตามไปด้วย

2. ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน การจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อสนองนโยบายปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรา 47, 48 ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีการดำเนินการตามระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง และให้ถือว่า

การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545, 29-30) จากสาระตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (มลิวัลย์ พาศรี, 2552, 149-150) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมพบว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

เมื่อแยกพิจารณาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง ในแต่ละด้านผลการวิจัยพบว่า

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จแต่ละมาตรฐานแต่ละตัวบ่งชี้ได้เหมาะสมกับมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยให้เป็นตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ดังนั้นสถานศึกษาต้องจัดทำมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา ต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ รวมถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิวัติ เชียงแรง, 2556, 70) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่าการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จ ของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ควรคำนึงความเป็นไปได้ที่จะบรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดขึ้น โดยพิจารณาศักยภาพ ความสามารถและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาย้อนหลังในช่วง 3 ปีการศึกษา

2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง รองลงมา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่รับผิดชอบและมีการดำเนินงานตามแผน ทั้งนี้เนื่องจาก

สถานศึกษาให้ความสำคัญกับครูในฐานะผู้ปฏิบัติ และบางสถานศึกษายังมีครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก ดังนั้นจึงมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถตามภาระงานที่รับผิดชอบซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาผู้เรียนเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ทงนงค์ บุญช่วย, 2550, 81) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่าการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในรองลงมา จัดทำระบบสารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดระบบบริหารสถานศึกษาสถานศึกษาสามารถจัดระบบบริหาร โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎี หรือผลงานวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย เช่น การใช้วงจรพัฒนาคุณภาพ (PDCA : Planning Doing Checking Action) ของเดมिंग (Deming Cycle) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (TQM) เป็นต้น โดยจัดให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดที่มีการแบ่งงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป สอดคล้องกับหลักการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) ที่มุ่งเน้นให้บุคลากรในองค์กรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพขององค์กรในทุกกระบวนการ ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในงานที่เป็นภาระหน้าที่ของหน่วยงานซึ่งบุคลากรทุกคนต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย และรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงานร่วมกันสอดคล้องกับวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ที่ต้องอาศัยกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และอาศัยการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการประเมินตรวจสอบการจัดการศึกษา โดยบุคลากรของโรงเรียนเอง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่วนข้อที่มีการดำเนินงานน้อยกว่าข้ออื่นคือ การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ และสะดวกต่อการนำไปใช้ในการบริหารงานทุกงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธีรพรณ แจ้ใส, 2552, 68-69) พบว่าการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Nico, 2009) ศึกษาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาประกอบไปด้วย คณะคณบดี ฝ้ายวิชาการและผู้ช่วยหัวหน้ากิจกรรมนักศึกษา แผนกผู้ช่วย หัวหน้าหน่วยงานและอาจารย์ผู้สอน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพก่อนที่จะพัฒนาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ไม่ได้มีการศึกษาระบบการประกันคุณภาพที่ชัดเจนซึ่งการศึกษาระบบการประกันคุณภาพคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ประกอบด้วยทั้ง 3 ด้านคือด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาส่วนใหญ่มีกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีปฏิทินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นปฏิทินการนิเทศภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปรีชา ปัญญาพานิช, 2551, 96) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่าด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การดำเนินงาน โดยให้ครูและผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม /โครงการ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง การจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการอย่างชัดเจน เก็บรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ มีการประเมิน / ตรวจสอบการดำเนินงานประเมินผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ มีการสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม และมีการดำเนินงานโดยนำเทคนิคการบริหารและการจัดการมาใช้ในการดำเนินงาน

2.5 ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนที่ได้วางไว้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการครบทุกพันธกิจและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้สถานศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี ซึ่งผลจากการประเมินทุกครั้งมีประโยชน์ต่อผู้บริหารและครู เพื่อให้นำไปพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป สถานศึกษาต้องจัดเตรียมเอกสาร ข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน เพื่อสะดวกและง่ายต่อการรับการประเมินสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เจมรีณี ใจเรือน, 2555, 71-72) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศายเขต 3 พบว่าด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการสรุปรายงานผลการประเมินตนเองให้ให้

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ตนเองเพื่อทราบความก้าวหน้าจุดเด่นและจุดด้อยของการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Juba, 2012) ศึกษาวิเคราะห์การรักษาระบบ การประกันคุณภาพในขอสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้น ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น และกล่าวถึงการตรวจสอบคุณภาพภายนอกของ หน่วยงานประกันคุณภาพเพื่อการจัดการคุณภาพระหว่างการตรวจสอบภายนอกและการนำเสนอ ขั้นตอนของการตรวจสอบคุณภาพภายใน ผลการวิจัยพบว่า ระบบกลไกในการประกันคุณภาพสามารถ ทำให้องค์กรมีความคล่องตัวและช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

2.6 ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแต่ละมาตรฐานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดครอบคลุมทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง กำหนดนโยบายให้ สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยการดำเนินการ การประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เพ็ญศรี พรหมพิลา, 2556, 121-122) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานอนแก่น เขต 1 จากผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนในกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานอนแก่น เขต 1 มีการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดย ภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากกว่า ข้ออื่นคือ โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานอนแก่น เขต 1 กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียน โดยการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ (Yingxia & Xiaofan, 2014) ศึกษาคุณภาพและการประกันคุณภาพของการศึกษาเอกชน ของชาวจีน โดยใช้การวิเคราะห์แบบหลายมิติและได้นำเสนอ โครงสร้างการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาครั้งนี้ให้ข้อมูลเชิงประจักษ์ถึงวิธีการประกันคุณภาพที่จะส่งผลให้การศึกษาเอกชนเกิด การพัฒนา แสดงให้เห็นถึง "การประกันคุณภาพแบบสามเสา" ซึ่งประกอบด้วย 3 หน่วยงาน คือ รัฐบาล

ตลาด สถาบันการศึกษา ที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมและข้อจำกัดของการวิจัยในครั้งนี้ คือ ตำแหน่งที่สัมพันธ์กับหน่วยงานในการประกันคุณภาพในปัจจุบัน คือ ความสำเร็จของการดำเนินงานในประเทศจีนขึ้นอยู่กับวิธีการที่รัฐบาลกำหนดแบบระบบสามเสาและความสมดุลของบทบาทในการควบคุมเพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานแต่ละแห่งทำหน้าที่เป็นอิสระและร่วมมือกัน

2.7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองในทุกปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา มีรายงานการประเมินตนเองที่ครอบคลุมพันธกิจ ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษาใน หมวดที่ 6 เกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (เจมรีนิ ใจเรื่อน, 2555, 72) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่าด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์และแปลผลเป็นขั้นตอนสำคัญ เพื่อจัดทำรายงานประจำปี ของสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาและสถานศึกษามีการรายงานและเปิดเผยผลการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

2.8 ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการวางแผนการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง และ สถานศึกษามีการทำความเข้าใจเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่ต้องส่งเสริมแนวความคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนเป็นวัฒนธรรมในการทำงานปกติของสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักการบริหารคุณภาพตามวงจร PDCA ของเดมมิ่ง ที่เน้นการทำงาน

พัฒนางาน แก้ไข และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปรีชา ปัญญาพานิช , 2551, 100) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่าด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การสนับสนุนและพัฒนางาน กิจกรรม / โครงการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 รองลงมา คือ มีการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ มีเป้าหมาย ทำงานเป็นหมู่คณะและต่อเนื่อง มีการวางแผนการพัฒนางาน กิจกรรม /โครงการที่ดำเนินการ ได้ผลดีอย่างต่อเนื่อง มีการสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตาม และกำกับงานเป็นระบบ มีการนำผลการนิเทศติดตาม และกำกับงานมาใช้ในการพัฒนางาน มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานกิจกรรม / โครงการตามลำดับ และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่นๆ เป็นลำดับสุดท้าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Hanna & Arielle, 2013) ศึกษาการปรับปรุงคุณภาพ การประเมินผลภายในของวิทยาลัยครู تهران ประเทศอิสราเอล โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือหัวหน้าสาขาวิชา 17 สาขา ประกอบไปด้วยคณะมนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ครุศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า การกำกับดูแลภายนอกถูกกำหนดไว้ในสถาบันการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ คุณภาพที่มีให้เกิดขึ้น จากคณบดีนักวิชาการและจากความต้องการของสถาบันการศึกษา สำหรับผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจและผู้ปฏิบัติงานในด้านการศึกษาที่สูงขึ้น กรณีศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนในการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรที่สามารถช่วยในกระบวนการประกันคุณภาพภายนอก เมื่อจำเป็นต้องมีผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุชาติ เสนาสี, 2553, 116-117) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัย

พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ประพันธ์ ชลกาญจน์, 2550, 78-79) ได้ศึกษาเจตคติของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่าผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะเนื่องจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน ประกอบกับผู้บริหารได้รับการกระตุ้นจากหน่วยงานต้นสังกัดทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา การนิเทศและตรวจเยี่ยมจึงส่งผลให้ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนจังหวัดอุบลราชธานี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (มลิวัลย์ พาศรี, 2552, 156-157) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างมากในการนำสถานศึกษาเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังนั้นการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานศึกษาทุกแห่ง และถือเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการบริหารที่ขาดไม่ได้ ทั้งนี้เพราะว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะเป็นขั้นสำคัญที่จะสะท้อนกลับให้ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาได้รับรู้ถึงระดับคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้น และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งนอกจากจะส่งผลดีต่อบุคลากรในสถานศึกษาแล้ว ยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการคือ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษามีศักยภาพที่จะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อค้นพบของงานวิจัย เรื่องปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอัยยาศัยจังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแก่สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ

ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเพื่อประกอบการพัฒนางานวิชาการ และต้องทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของคณะครู

ด้านครูผู้สอน จะต้องให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดทำสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

ด้านงบประมาณและทรัพยากร ควรมีการได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดควรจะมีการจัดสรรงบประมาณ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ

ด้านชุมชน ควรที่จะส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ควรมีการกำหนดเป้าหมายและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในแผนพัฒนา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ ควรมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและมีความสะดวกรวดเร็ว และมีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้พัฒนาระบบประกันคุณภาพครอบคลุมทุกด้าน

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการสรุปและรายงานแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และควรมีการปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์

ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ควรมีการสรุปผลการติดตาม และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และให้มีการกำกับติดตามการดำเนินงาน เปรียบเทียบกับเป้าหมายตามแผนอย่างต่อเนื่อง

ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาด้วย วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม และควรส่งเสริมให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วน ร่วมในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ควรให้ครูและ บุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประจำปี และให้มีการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพอันเนื่องมาจากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก

ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรมีการนำผลการ วิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนา และให้มีการศึกษาวิจัย เพื่อปรับปรุงและ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. จากข้อค้นพบของการวิจัยที่พบว่าปัจจัยการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีความสัมพันธ์กันในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้นำในการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม โดยร่วมกัน กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วางแผน พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้ชัดเจน เพื่อให้การ ประกันคุณภาพภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรสร้างเครือข่ายจากองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและช่วยเหลือการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในทั้ง ด้านวิชาการ แรงงานและงบประมาณ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ในจังหวัดอื่นๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา
2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์ กับการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเปรียบเทียบสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ กับสถานศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ปัจจัยการบริหารงาน วิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอื่นๆ
เพื่อนำมาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กีก้อง ค้วงชนะ. (2549). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- กุลตรี พิกุลแกม. (2551). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540). การประกันคุณภาพและการประกัน
ประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: อรุณลาดพร้าว.
- _____. (2545). คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
อรุณลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2546). คู่มือแนวทางปฏิบัติงานสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และ
วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพมหานคร :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชาญชัย อาจิณสมาจาร. (2538, มิถุนายน). ครูและอาชีพของครู. ประชาศึกษา. 45 (9), หน้า 35-36.
- ทองคำ บุญช่วย. (2550). สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการ
ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- ทองใส จันทรัตน์. (2551). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนดุดวังแก้วสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- ธนวิกร สว่างศรี. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ธีรพรรณ แจ้ใส. (2552). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเชียงคำ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษพะเยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ธีระ รุณเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและการบริหารการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร : แอล.ที.เพรส.
- นันทน์ภัส ขวัญทอง. (2556). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงโลกหาร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- นิกร ศรีสุพัฒน์. (2550). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานี เขต 3. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิตยาพร จันทร์อุดม. (2555). แนวทางการพัฒนาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน : กรณีศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลบางจาก อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- นิวัติ เชียงแรง. (2556). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษมัธยมศึกษา เขต 36. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา.
- บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร. (2551). การพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ สำหรับการประกันคุณภาพภายใน ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- ประทีป แลมกลาง. (2550). ปัญหา และแนวทางแก้ไขการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ประพันธ์ ชลกาญจน์. (2550). ได้ศึกษาเจตคติของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประวันชัย เต็งทอง. (2550). ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ปรีชา ปัญญาานฤพล. (2552). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ปรีชา ปัญญาพานิช. (2551). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.
- _____. (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- _____. (2545). การจัดและบริหารอาชีพศึกษา. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.
- _____. (2546). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปัญญา แจ่มกั้วาน. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- พิเชษฐ สุภณา. (2552). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- พิเชษฐ์ แสงกระจ่าง. (2555). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

- ภัสกร นุ่นปาน. (2555). **สภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช**
- ภาวนา สรเสณี. (2551). **ศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ.**
- มนูญ พันธุ์หล่อ. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน กลุ่มที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.**
- มลิวัดย์ พาศรี. (2552). **ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.**
- รุจิรี ภู่สาระและจันทธานี สงวนนาม. (2545). **การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บ็ุกพอยท์.**
- วรรณชรัยี่ เกิดมงคล. (2551). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.**
- วารกรณ์ อริชชนพล. (2552). **การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.**
- วรุตต์ ประดาพันธ์. (2554). **บทบาทผู้บริหารในการสร้างครุมีอาชีพของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด นครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารนวัตกรรมการเพื่อ การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.**
- วัฒนา โรจน์เจริญชัย. (2553). **การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาใน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเบญจมิตร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- วิจิตร ศรีสะอาด. (2531). **ประมวลสาระชุดวิชาหลักและระบบบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**

- วิชิต ฤทธิจักรุญ. (2554). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ: เอเชีย ออฟ เคอร์มิสท์.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2555). **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรรเสริญ โปรงจันทร์. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในเพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สามัญศึกษา, กรม. (2538). **คู่มือครูใหญ่ประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สายหยุด ประภิกะ. (2552). **การศึกษาสภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สิริจิต หอจันทร์. (2550). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **การบรรยายพิเศษ “การประกันคุณภาพการศึกษา”**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รังสิต การพิมพ์
- _____. (2555). **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม พ.ศ. 2554–2558**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2555). **แนวทางการประกันคุณภาพภายใน กศน.อำเภอ/เขต ตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปี 2555**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์เกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2555). **แนวทางขั้นตอนการปฏิบัติงานการเงิน ระหว่างสำนักงาน กศน.จังหวัด เชียงใหม่ กับ กศน.อำเภอในสังกัด**.
- สุชาติ เสนาสี. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 2**. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- สุภาภรณ์ คลิ่งทอง. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2548). การบริหารการศึกษานักบริหารมืออาชีพ. นนทบุรี: พันธุ์พันธ์การพิมพ์.
- อคุลย์ แสงมุกดา. (2549). การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองผำ โลกสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. ปริญาญาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- อริยา คงเพ็ชรภาค. (2554). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 4. ปริญาญาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัญชลี อินทกาโมทย์. (2554). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบนพื้นที่ดอยอ่างขาง จังหวัดเชียงใหม่. ปริญาญาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัญชลี โพธิ์ทองและสมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา ประถมศึกษา หน่วยที่ 7-15. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัฐพงศ์ จารุทรัพย์สไต. (2554). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชรินทร์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : เอสดีเพรส.
- เจมรีณี ใจเรื่อน. (2555). ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เพ็ญศรี พรหมพิลา. (2556). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญาญาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- Hanna Ezer, Arielle Horin. (2013). **Quality enhancement: a Quality Assurance in Education**. Vol. 2
Iss: 1, pp.21 -25 (Online). Available :<http://www. Emerald dinsight. com/doi/abs/>.
- Juha Kettunen. (2012). **External and internal quality audits in higher education. The TQM Journal**,
Vol. 24 Iss: 6, pp.518 - 528 . (Online). Available :
<http:// www.emeraldinsight.com/doi/abs/>.
- Nieo Silavong , Boonchom Srisa-ard and Chaiyuth Sirisuthi **Developing the Internal Education
Quality Assurance System for the Faculty of Education, the National University of
Laos** : 2009 | Volume: 4 | Issue: 2 | Page No.: pp.233-239 (Online).
Available: <http://www.medwelljournals.com/abstract/>.
- Yingxia Cao, Xiaofan Li , (2014). **Quality and quality assurance in Chinese private higher
education: A multi-dimensional analysis and a proposed framework**. Quality
Assurance in Education, Vol. 22 Iss: 1, pp.65 – 87 (Online). Available :
<http://www.emeraldinsight.com/doi/abs/>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.อโณทัย ประสาน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. ผศ.ดร.วีระยุทธ ชาคะกาญจน์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
3. นายศุภชัย สกุดแก้ว ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
4. ดร.วันชัย วงศ์ศิลป์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดจันดี สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
5. ดร.เขาวลัักษณ์ เลียบวงศ์ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลวัดมเหยงคณ์ เทศบาลนครนครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง
2. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
3. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่หรือครูที่ทำหน้าทำงานประกัน และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง
4. เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัยในครั้งนี้ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อ ตามสภาพความเป็นจริง
5. การวิจัยปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในครั้งนี้ จะสำเร็จลงได้หากได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
6. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในครั้งนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อในการปฏิบัติงานของท่าน แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในอนาคตต่อไป
7. ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในครั้งนี้ ไว้เป็นความลับ และนำผลการวิจัยมาใช้ในครั้งนี้เท่านั้น หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวลัดดา ลือชา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงสภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา

เจ้าหน้าที่หรือครูที่รับผิดชอบงานประกัน

ครูผู้สอน

3. ประสบการณ์ในตำแหน่ง

1 – 5 ปี

6 – 10 ปี

11 – 15 ปี

16 – 20 ปี

21 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ระดับปริญญาตรี

ระดับปริญญาโท

สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ปัจจัยแต่ละด้านมีสภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในท้ายข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านในข้อนั้นๆ โดยใช้เกณฑ์วัด 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านผู้บริหาร						
0	การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา		/			

คำอธิบาย

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่าสถานศึกษาของท่านมีสภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานในด้านผู้บริหาร การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา ระดับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ มาก

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือ การปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านผู้บริหาร						
1.	ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา					
2.	ความสามารถในการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของคณะครู					
3.	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย					
4.	ผู้บริหารมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเพื่อประกอบการพัฒนางานวิชาการ					
5.	การมอบหมายหน้าที่ และความรับผิดชอบด้านวิชาการให้แก่ผู้ร่วมงานตามความรู้ความสามารถ					
6.	การส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูเข้าร่วมประชุมอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ					
7.	การวางแผนร่วมกับคณะครูในการพัฒนาหลักสูตร					
8.	การจัดการเอกสารหลักสูตร คู่มือครู การจัดประสบการณ์ให้กับครูได้อย่างเพียงพอ					
9.	ให้ความสำคัญกับการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในงานวิชาการ					
10.	การนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือครูได้อย่างเหมาะสม					
11.	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือ การปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านครูผู้สอน						
12.	ครูมีความรู้ความเข้าใจสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตร					
13.	ครูมีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ					
14.	ยอมรับฟังความคิดเห็นของครู ผู้เรียน และยอมรับการเปลี่ยนแปลง					
15.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น					
16.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงมากที่สุด					
17.	จัดทำสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
18.	จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมสำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาทางการเรียน					
19.	จัดสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน					
20.	ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนให้ เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน					
21.	นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน					

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือ การปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านงบประมาณและทรัพยากร						
22.	การได้รับการจัดสรรงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
23.	การได้รับจัดสรรงบประมาณ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ					
24.	การได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา					
25.	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก					
26.	การเบิกจ่ายเงินของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว					
27.	บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการหาเงินสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา					
ด้านชุมชน						
28.	การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากคณะครู ผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิที่สนใจและให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					
29.	การเปิด โอกาสให้ชุมชนมาใช้บริการของสถานศึกษาด้านต่างๆ					
30.	ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา					

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือ การปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
31.	การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ					
32.	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของท่าน อยู่ในระดับใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามความเห็นของท่านในข้อนั้น ๆ โดยใช้เกณฑ์วัด 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
0	ครูและบุคลากรขาดความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์มาตรฐาน			/		

คำอธิบาย

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่าสถานศึกษาของท่านมีสภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานด้านมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ครูและบุคลากรขาดความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์มาตรฐานระดับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือ การปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
1.	ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
2.	ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการศึกษา					
3.	ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
4.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ มาตรฐานที่ใช้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย					
5.	ครูและบุคลากรมีความตระหนักในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
6.	มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จแต่ละมาตรฐานแต่ละตัวบ่งชี้ได้เหมาะสมกับมาตรฐานที่กำหนด					
7.	มีการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
8.	มีการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น					
การกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา						
9.	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือ การปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
10.	ครูและบุคลากร มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
11.	การกำหนดเป้าหมายและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในแผนพัฒนา					
12.	การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นก่อนนำมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
13.	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง					
14.	การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ทุกคนที่รับผิดชอบและดำเนินงานตามแผน					
15.	การทบทวนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี					
การจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ						
16.	สถานศึกษามีการจัด โครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน					
17.	จัดทำระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา					
18.	สถานศึกษาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและมีความสะดวกรวดเร็ว					
19.	การนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้พัฒนาระบบประกันคุณภาพครอบคลุมทุกด้าน					
20.	ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือ การปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา						
21.	แผนพัฒนาการศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา					
22.	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี					
23.	สถานศึกษามีการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องมือ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
24.	สถานศึกษามีการปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระหว่างการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์					
25.	สถานศึกษามีการสรุปและรายงานแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ					
การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา						
26.	การแต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนที่ได้วางไว้					
27.	การกำกับติดตามการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามแผนอย่างต่อเนื่อง					
28.	การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการครบทุกพันธกิจ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด					
29.	การสรุปผลการติดตามและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ					

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
30.	การประเมินผลการดำเนินงานรายงานผลการดำเนินงานตามแผนและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน					
การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
31.	การกำหนดผู้รับผิดชอบและดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแต่ละมาตรฐานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง					
32.	สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม					
33.	การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดครอบคลุมทุกด้าน					
34.	ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา					
35.	การนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกๆ ด้าน					
การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน						
36.	การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองทุกปี					
37.	รายงานการประเมินตนเองที่ครอบคลุมพันธกิจสะท้อนผลการดำเนินงาน					
38.	การวิเคราะห์จุดเด่นจุดที่ควรพัฒนาและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม					
39.	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพอันเนื่องมาจากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก					

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน	ระดับการดำเนินงานหรือ การปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
40.	ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประจำปี					
41.	การเผยแพร่รายงานคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ					
42.	สถานศึกษามีการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีต่อไป					
การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
43.	การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก					
44.	นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนา					
45.	การศึกษาวิจัย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
46.	การวางแผนการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง					
47.	การนำผลการประเมินตนเองหรือข้อมูลย้อนกลับไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์					
48.	การทำความเข้าใจถึงแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกให้บุคลากรในสถานศึกษาทราบ					
49.	สถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง					
50.	สถานศึกษามีการทำความเข้าใจเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง					

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ พิเศษ ว 310/2557

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

27 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือนักวิจัย

เรียน ดร.โนทัย ประสาน (อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวลัดดา ลือชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.พรรัตน์ ชัยเรือง เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สมปตอง รัชภากรวม เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำแบบสอบถามไปปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พ.เศษ ว 310/2557

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

27 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอบขออนุญาตเป็นผู้ใช้วิชาผุ้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาตะกาญจน์ (อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวลัดดา ลือชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สมปตอง รักษารธรรม เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอขออนุญาตจากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำแบบสอบถามไปปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอลขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ.

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 0-7537-7438

โทรสาร 0-7537-7438

ที่ ศส พิเศษ ว 310/2557

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าวีว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

2/ พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสุภชัย สุกุลแก้ว (ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมือง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวลัดดา ลือชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.พรรัตน์ ชัยเรือง เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สมปตอง รักษาธรรม เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำมาขอสอบถามไปปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอรับเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณาให้หมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว 310/2557

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

27 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.วันชัย วงศ์ศิลป์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจันดี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวสัสดา ลือชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.นพรัตน์ พิชัยเรือง เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สมปตอง รักษาธรรม เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำแบบสอบถามไปปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณาได้หมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พ.พิเศษ ว 310/2557

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าเฒ่า อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

27 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวเลวลักษณ์ เลียบวงศ์ (รองผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดมเหยงคณ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวลัดดา ลือชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สมป๋อง รักษาธรรม เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำแบบสอบถามไปปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะพำนักเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

ที่ ศธ พิเศษ ๖ 027/2558

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

24 มกราคม 2558

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนางสาวลัดดา ลือชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สมปอง รักษาธรรม เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถาม การวิจัยมาทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำไปหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นางสาวลัดดา ลือชา ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-743

ภาคผนวก จ

หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศษ 0557.07/ว 092

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

5 มีนาคม 2558

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนางสาวลัดดา ลือชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สมปอง รักษาธรรม เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่งานประกัน สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพัทลุง ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นางสาวลัดดา ลือชา ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ภาคผนวก ฉ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ							
ด้านผู้บริหาร	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
1. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา							
2. ความสามารถในการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของคณะครู	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
3. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
4. ผู้บริหารมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เพื่อประกอบการพัฒนางานวิชาการ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
5. การมอบหมายหน้าที่ และความรับผิดชอบด้านวิชาการให้แก่ผู้ร่วมงานตามความรู้ความสามารถ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
6. การส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูเข้าร่วมประชุมอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
7. การวางแผนร่วมกับคณะครูในการพัฒนาหลักสูตร	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
8. การจัดหาเอกสารหลักสูตร คู่มือครู การจัดประสบการณ์ให้กับครูได้อย่างเพียงพอ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
9. ให้ความสำคัญกับการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในงานวิชาการ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
10. การนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือครูได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
11. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านครูผู้สอน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
12. ครูมีความรู้ความเข้าใจสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตร	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
13. ครูมีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
14. ยอมรับฟังความคิดเห็นของครู ผู้เรียน และยอมรับการเปลี่ยนแปลง	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
15. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
16. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงมากที่สุด	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
17. จัดทำสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
18. จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมสำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาทางการเรียน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
19. จัดสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
20. ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
21. นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนด้านงบประมาณและทรัพยากร	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
22. การได้รับการจัดสรรงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
23. การได้รับจัดสรรงบประมาณ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
24. การได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
25. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
26. การเบิกจ่ายเงินของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
27. บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการหาเงินสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
28. การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากคณะครู ผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิที่สนใจ และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
29. การเปิดโอกาสให้ชุมชนมาใช้บริการของสถานศึกษาด้านต่างๆ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
30. ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
31. การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
32. คณะกรรมการสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา							
33. ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
34. ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
35. ภาควิชาหรือฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
36. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ มาตรฐานที่ใช้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อรรถาศัย	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
37. ครูและบุคลากรมีความตระหนักในการ พัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
38. มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จแต่ละ มาตรฐานแต่ละตัวบ่งชี้ได้เหมาะสมกับ มาตรฐานที่กำหนด	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
39. มีการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
40. มีการประเมินคุณภาพการศึกษา ตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ กำหนดขึ้นการกำหนดแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
41. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความรู้ความ เข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
42. ครูและบุคลากร มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
43. การกำหนดเป้าหมายและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในแผนพัฒนา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
44. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นก่อนนำมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
45. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
46. การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ทุกคนที่รับผิดชอบและดำเนินงานตามแผน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
47. การทบทวนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีการจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
48. สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
49. จัดทำระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
50. สถานศึกษาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและมีความสะดวกรวดเร็ว	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
51. การนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้พัฒนาระบบประกันคุณภาพครอบคลุมทุกด้าน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
52. ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาการจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
53. แผนพัฒนาการศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
54. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
55. สถานศึกษามีการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องมือ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
56. สถานศึกษามีการปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
57. สถานศึกษามีการสรุปและรายงานแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
58. การแต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนที่ได้วางไว้	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
59. การกำกับติดตามการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามแผนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
60. การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการครบทุกพันธกิจ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
61. การสรุปผลการติดตามและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
62. การประเมินผลการดำเนินงานรายงานผลการดำเนินงานตามแผนและเผยแพร่ผลการดำเนินงานการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
63. การกำหนดผู้รับผิดชอบและดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแต่ละมาตรฐานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
64. สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
65. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดครอบคลุมทุกด้าน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
66. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
67. การนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกๆ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
68. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองทุกปี	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
69. รายงานการประเมินตนเองที่ครอบคลุมพันธกิจสะท้อนผลการดำเนินงาน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
70. การวิเคราะห์จุดเด่นจุดที่ควรพัฒนาและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
71. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพอันเนื่องมาจากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
72. ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประจำปี	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
73. การเผยแพร่รายงานคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
74. สถานศึกษามีการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีต่อไปการ จัดให้ มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
75. การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
76. นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
77. การศึกษาวิจัย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
78. การวางแผนการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
79. การนำผลการประเมินตนเองหรือข้อมูลย้อนกลับไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
80. การทำความเข้าใจถึงแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกให้บุคลากรในสถานศึกษาทราบ	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
81. สถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพ โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
82. สถานศึกษามีการทำความเข้าใจเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวลัดดา ลือชา
วัน เดือน ปีเกิด	25 กันยายน 2520
สถานที่เกิด	อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 97/4 หมู่ที่ 9 ตำบลกะหรอ อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดนครศรีธรรมราช 80160
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู คศ.1 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอท่าศาลา หมู่ที่ 1 ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช 80160
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาประชารักษ์ อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2539	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2543	ค.บ. (ธุรกิจศึกษา) สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2558	ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช